

Instrument practic pentru tutori

Procedura de azil

Instrument practic pentru tutori

Procedura de azil

Octombrie 2023

La 19 ianuarie 2022, Biroul European de Sprijin pentru Azil (EASO) a devenit Agenția Uniunii Europene pentru Azil (EUAA). Toate trimerile la EASO, la produsele și la organismele EASO trebuie înțelese ca trimiteri la EUAA.

Manuscris finalizat în septembrie 2023.

Nici Agenția Uniunii Europene pentru Azil (EUAA), Agenția pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene (FRA) și nici orice alte persoane care acționează în numele EUAA sau FRA nu sunt responsabile pentru modul în care ar putea fi utilizate informațiile oferite în continuare.

Luxemburg: Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene, 2025

PDF ISBN 978-92-9410-348-2 doi:10.2847/5882 BZ-03-23-315-RO-N

© Agenția Uniunii Europene pentru Azil (EUAA), 2025 și Agenția pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene (FRA), 2025

Fotografia de pe copertă, Monkey Business © AdobeStock

Reproducerea textului este autorizată cu condiția menționării sursei. Pentru orice utilizare sau reproducere a unor elemente care nu sunt deținute de EUAA sau FRA, este posibil să fie necesară solicitarea permisiunii direct de la titularii drepturilor respective.

Despre această serie

Agencia Uniunii Europene pentru Azil (EUAA) și Agenția pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene (FRA) și-au unit forțele pentru a crea o serie de instrumente practice pentru tutorii minorilor neînsoțiți care au nevoie de protecție internațională. Obiectivul este de a-i sprijini pe tutorii în sarcinile și responsabilitățile lor zilnice, în timpul procedurii de azil, inclusiv în ceea ce privește procedura prevăzută prin Regulamentul (UE) nr. 604/2013 (Regulamentul Dublin III) ⁽¹⁾ și protecția temporară. Seria de instrumente practice abordează următoarele subiecte:

- protecția temporară;
- introducerea în protecția internațională;
- procedura de azil;
- proceduri transnaționale.

Cele patru broșuri se completează reciproc.

Obiectivul acestor instrumente practice este de a le permite tutorilor să informeze și să sprijine mai bine copiii în cadrul procesului, ajutând astfel copiii să înțeleagă mai bine relevanța etapelor implicate. Participarea semnificativă a copiilor și capacitatea de a lua decizii în cunoștință de cauză vor fi îmbunătățite.

Sistemele de tutelă care funcționează bine sunt esențiale pentru promovarea interesului superior al copilului și a drepturilor copiilor. Tutorii au responsabilitatea de a se asigura că, pe parcursul procedurii specifice și până la identificarea unei soluții durabile pentru copil, sunt abordate orice nevoi juridice, sociale, medicale și psihologice.

Pregătindu-se pentru elaborarea acestor instrumente practice, EUAA și FRA s-au consultat cu Rețeaua europeană de tutelă prin intermediul unei evaluări rapide a nevoilor, pentru a defini obiectivele și aspectele acoperite de instrumentele practice.

Având în vedere grupul-țintă pentru această serie, instrumentele au la bază manualul privind tutela întocmit de FRA și Comisia Europeană ⁽²⁾ și sunt în concordanță cu modulele de formare ale FRA pentru tutorii ⁽³⁾, precum și cu Programul de pregătire a EUAA ⁽⁴⁾.

⁽¹⁾ [Regulamentul \(UE\) nr. 604/2013](#) al Parlamentului European și al Consiliului din 26 iunie 2013 de stabilire a criteriilor și mecanismelor de determinare a statului membru responsabil de examinarea unei cereri de protecție internațională prezentate într-unul dintre statele membre de către un resortisant al unei țări terțe sau de către un apatrid (reformare) (JO L 180, 29.6.2013).

⁽²⁾ FRA și Comisia Europeană, [Serviciile de tutelă destinate copiilor lipsiți de îngrijire părintească – Manual de consolidare a sistemelor de tutelă pentru a răspunde nevoilor specifice ale copiilor care sunt victime ale traficului de persoane](#), 26 iunie 2014.

⁽³⁾ Site-ul de e-learning al FRA este disponibil la adresa: <https://e-learning.fra.europa.eu/>.

⁽⁴⁾ Catalogul de formare al EUAA este disponibil la adresa: <https://euaa.europa.eu/training-catalogue>.

Cuprins

Lista abrevierilor	5
Despre acest instrument	6
1. Procedura de azil și rolul dumneavoastră de tutore	7
1.1. Ce este procedura de azil?	7
1.2. Garanții pentru o procedură echitabilă și eficientă	8
Rolul dumneavoastră de tutore	9
2. Accesul la procedura de azil	14
2.1. Formularea unei cereri de protecție internațională	15
Rolul dumneavoastră de tutore	16
2.2. Înregistrarea unei cereri de protecție internațională	17
Rolul dumneavoastră de tutore	19
2.3. Depunerea unei cereri de protecție internațională	20
Rolul dumneavoastră de tutore	21
2.4. Ce se întâmplă dacă vârsta copilului este contestată?	23
Rolul dumneavoastră de tutore	23
3. Dreptul la o viață demnă pe durata procedurii de azil	25
3.1. Condiții de primire	25
Rolul dumneavoastră de tutore	27
3.2. Detenția în contextul imigrației	28
Rolul dumneavoastră de tutore	30
4. Etapa de examinare	31
4.1. Etapa de admisibilitate (neobligatorie)	31
Rolul dumneavoastră de tutore	32
4.2. Interviu personal	32
Rolul dumneavoastră de tutore	33
4.3. Procesul decizional și notificarea	36
Rolul dumneavoastră de tutore	37
5. Exercițarea unei căi de atac împotriva unei decizii negative	39
Rolul dumneavoastră de tutore	40
6. Ce puteți face când ceva nu decurge conform așteptărilor?	41
Anexa 1. Resurse suplimentare	44
Lista figurilor	47

Lista abrevierilor

Abreviere	Definiție
CDC	Convenția Organizației Națiunilor Unite cu privire la drepturile copilului
DCP	directiva privind condițiile de primire – Directiva 2013/33/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2013 de stabilire a standardelor pentru primirea solicitanților de protecție internațională (reformare)
DPA	directiva privind procedurile de azil – Directiva 2013/32/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2013 privind procedurile comune de acordare și retragere a protecției internaționale (reformare)
EUAA	Agenția Uniunii Europene pentru Azil
FRA	Agenția pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene
ONU	Organizația Națiunilor Unite
State membre	Statele membre ale UE
UE	Uniunea Europeană
UNHCR	Înaltul Comisar al Națiunilor Unite pentru Refugiați

Despre acest instrument

Dreptul Uniunii Europene (UE) prevede numirea unui reprezentant pentru copiii neînsoțiți care solicită protecție internațională ⁽⁵⁾. Tutorii trebuie să fie calificați și să dețină competențele necesare pentru a face față unei mari varietăți de legi și proceduri care reglementează azilul, migrația sau alte aspecte în care ar putea fi nevoie să se implice ⁽⁶⁾.

Această broșură are ca scop sprijinirea tutorilor desemnați pentru copii în cadrul procedurii de azil. Cuprinde o prezentare generală a procedurii de azil, în special în ceea ce privește copiii, garanțiile aferente procedurii de azil și rolul dumneavoastră de tutore în diferitele etape ale procesului de azil. Există și o secțiune referitoare la ce trebuie făcut dacă se întâmplă ceva neașteptat sau dacă vârsta solicitantului este contestată.

Instrumentul conține casete cu sfaturi practice pentru tutori și materiale de aprofundare.

Declinarea responsabilității

Acest instrument a fost dezvoltat în perioada în care sistemul european comun de azil era în curs de reformare de către organismele responsabile ale UE. Instrumentele menționate erau însă disponibile numai sub formă de propuneri, nu ca documente juridice finale adoptate la momentul elaborării. Prin urmare, acest instrument a fost elaborat pe baza instrumentelor din cadrul sistemului european comun de azil care erau în vigoare în mod legal la momentul elaborării lui.

Informațiile din acest instrument au fost studiate, evaluate și analizate cu cea mai mare atenție. Acest document nu se pretinde însă a fi complet.

⁽⁵⁾ Articolul 25 din [Directiva 2013/32/UE](#) a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2013 privind procedurile comune de acordare și retragere a protecției internaționale (reformare) (DPA), (JO L 180/60, 29.6.2013).

⁽⁶⁾ Pentru mai multe informații, consultați Agenția pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene (FRA) și Comisia Europeană, [Guardianship for children deprived of parental care - A handbook to reinforce guardianship systems to cater for the specific needs of child victims of trafficking](#) (Serviciile de tutelă destinate copiilor lipsiți de îngrijire părintească – Manual de consolidare a sistemelor de tutelă pentru a răspunde nevoilor specifice ale copiilor care sunt victime ale traficului de persoane), 2015.

1. Procedura de azil și rolul dumneavoastră de tutore

1.1. Ce este procedura de azil?

Procedura de azil este procesul prin care statele membre stabilesc dacă o persoană are nevoie de protecție internațională.

În contextul UE, protecția internațională (sau azilul) se acordă sub forma statutului de refugiat și a statutului de protecție subsidiară ⁽⁷⁾. Pentru a afla mai multe despre definițiile acestor statute, consultați instrumentul pentru tutori privind introducerea în protecția internațională din această serie ⁽⁸⁾.

Nevoile de protecție internațională pot apărea din cauza riscurilor de persecuție sau de vătămări grave care decurg din următoarele situații.

- Evenimente care au avut loc în timp ce solicitantul se afla în țara sa de origine. și/sau
- Evenimente care au avut loc după ce solicitantul a părăsit țara de origine, denumite nevoi care apar la fața locului. În acest caz, nevoile de protecție internațională pot apărea atunci când persoana se află deja pe teritoriul unui stat membru.

Procedura de azil poate fi împărțită în mai multe etape:

1. accesul la procedură;
2. sistemul Dublin, pentru a stabili care este statul membru responsabil de examinarea unei cereri de protecție internațională;
3. etapa de examinare;
4. etapa apelului.

Această broșură descrie etapele 1, 3 și 4. Procedura de stabilire a statelor membre care trebuie să examineze o cerere de azil este desfășurată în cadrul EUAA-FRA, [Practical Tool for Guardians – Transnational procedures in the framework of international protection](#) (Instrumentul practic pentru tutori – Proceduri transnaționale în contextul protecției internaționale), 2023.

⁽⁷⁾ Articolul 2 litera (i) din DPA.

⁽⁸⁾ EUAA-FRA, [Practical Tool for Guardians – Introduction to international protection](#) (Instrumentul practic pentru tutori – Introducere în protecția internațională), octombrie 2023.

Figura 1. Etapele esențiale ale procedurii de azil**Cheie**

Verde: accesul la procedură

Alb: sistemul Dublin (dacă este cazul)

Albastru: etapa de examinare

Roșu: etapa de apel (dacă este cazul)

1.2. Garanții pentru o procedură echitabilă și eficientă

Fiecare persoană care călătorește în UE și caută protecție internațională are dreptul la o examinare corespunzătoare a nevoilor sale de protecție internațională. Astfel de persoane se pot afla într-o situație deosebit de dificilă, deoarece se află într-un mediu străin și se confruntă cu bariere lingvistice și culturale, precum și cu obstacole psihologice și de altă natură. Este posibil să fi suferit o traumă.

Din aceste motive, garanțiile procedurale sunt esențiale pentru a asigura o procedură de azil echitabilă și eficientă. DPA oferă solicitanților de protecție internațională anumite garanții procedurale pentru a depăși aceste bariere.

Indiferent de vârsta solicitantului, printre aceste garanții procedurale principale se numără:

- dreptul solicitantului de a rămâne pe teritoriu până la luarea unei decizii finale cu privire la cererea sa, pentru a asigura respectarea principiului nereturnării;
- garanții pentru interviul personal, care trebuie să se desfășoare în limba preferată de solicitant sau într-o altă limbă pe care solicitantul o înțelege și în care poate comunica în mod clar;
- dreptul la informare: statele membre trebuie să furnizeze informații generale privind sistemul azil cât mai repede posibil;
- informații juridice și procedurale gratuite, adaptate nevoilor solicitantului;
- asistență juridică gratuită, la cererea solicitantului și reprezentare în cadrul procedurii de apel;
- dreptul de a comunica cu Înaltul Comisar al Națiunilor Unite pentru Refugiați (UNHCR) în toate etapele procedurii, precum și cu alte organizații care oferă consiliere juridică sau de altă natură.

Este posibil ca unii solicitanți să aibă nevoie de garanții procedurale speciale. Acest lucru este valabil în special pentru copii. Unii copii se deplasează peste frontiere fără a fi în grija unui adult responsabil sau ar putea rămâne neînsoțiți după sau înainte de intrarea în UE. Copiii care călătoresc singuri prin țări necunoscute sunt expuși unui risc mai mare de violență, abuz și neglijență.

Rolul dumneavoastră de tutore

Ca garanție esențială pentru copiii neînsoțiți (sau un presupus copil, dacă există îndoieli cu privire la vârstă) trebuie numit de îndată ce este posibil un tutore independent și calificat ⁽⁹⁾.

În funcție de legislația națională, în cazurile în care, din motive practice, nu se poate desemna imediat un tutore permanent pentru un copil, ar putea fi luate măsuri pentru desemnarea unei persoane care să preia temporar sarcinile tutorelui. În asemenea situații, tutorii temporari trebuie să dețină aceleași calificări și caracteristici (de exemplu, independență) ca tutorii permanenți. Tutorele trebuie să fie informat și consultat cu privire la toate aspectele procesului administrativ și trebuie să poată însoți copilul pe durata întregii proceduri.

Publicații conexe ale EUAA

FRA, [Curs de e-learning pentru tutori](#), 2022.

FRA și Comisia Europeană, [Serviciile de tutelă destinate copiilor lipsiți de îngrijire părintească – Manual de consolidare a sistemelor de tutelă pentru a răspunde nevoilor specifice ale copiilor care sunt victime ale traficului de persoane](#), 26 iunie 2014.

După ce ați fost numit tutore, aveți sarcina să promovați interesul superior al copilului și să exercitați capacitatea juridică a copilului, dacă este nevoie ⁽¹⁰⁾.

Va trebui să acordați atenție mai multor aspecte importante pentru protecția copilului pe parcursul întregii proceduri de azil: promovarea interesului superior al copilului, furnizarea de informații adecvate copilului, ascultarea opiniilor acestuia, protejarea siguranței copilului și respectarea unității familiei.

Interesul superior al copilului

Interesul superior al copilului este un drept, un principiu și o normă procedurală recunoscute în dreptul internațional și cel european. Constituie baza pentru toate deciziile privind copiii în contextul migrației. Scopul acestuia este de a asigura dezvoltarea copilului și exercitarea deplină a tuturor drepturilor prevăzute în Convenția Organizației Națiunilor Unite cu privire la drepturile copilului (CDC).

În practică, înseamnă că dumneavoastră, ca tutore, și toți ceilalți actori trebuie să evaluați circumstanțele și nevoile individuale și specifice ale copilului. Această evaluare trebuie luată în considerare în toate acțiunile și deciziile care afectează copilul, indiferent că sunt pe termen scurt, mediu sau lung. Aceste aspecte trebuie cuprinse în evaluare ca cerințe minime: opiniile copilului, identitatea copilului, mediul și relațiile familiale, nevoile de îngrijire, protecție și siguranță, eventualele vulnerabilități suplimentare, aspecte legate de sănătate și educație.

⁽⁹⁾ Articolul 25 alineatul (1) din DPA.

⁽¹⁰⁾ Articolul 25 alineatul (1) litera (a) din DPA, precum și articolul 24 din DCP.

Evaluările interesului superior trebuie efectuate regulat, pentru ca autoritățile să țină cont de evoluția și dezvoltarea copilului, precum și de orice modificări ale circumstanțelor sau opiniilor acestuia. Deciziile importante referitoare la copil trebuie să explice, de asemenea, modul în care interesul superior al copilului a fost avut în vedere și a fundamentat decizia.

În calitate de tutore trebuie să vă asigurați că autoritățile competente evaluează și țin cont de interesul superior al copilului, prin consultare cu dumneavoastră și cu copilul, în mod regulat. Trebuie să țineți strâns legătura cu copilul și să informați autoritățile cu privire la orice evoluție care ar necesita o nouă decizie sau o schimbare a abordării.

Publicație conexă

EASO, [Ghid practic privind interesul superior al copilului în procedurile de azil](#), 2019.

Furnizarea de informații

În orice moment, copilul are dreptul de a solicita, de a primi și de a împărtăși informațiile garantate de DPA ⁽¹⁾ și de Directiva 2013/33/UE (DCP) ⁽¹²⁾. Informațiile trebuie să fie furnizate într-o limbă și într-un mod pe care copilul le înțelege. Furnizarea de informații copilului este responsabilitatea tuturor actorilor care vin în contact cu copilul. S-ar putea ca acesta să nu fi primit informații adecvate sau să le fi înțeles greșit ori să le fi uitat. Ca tutore, aveți responsabilitatea de a furniza informații, precum și de a vă asigura că la copil ajung informațiile adecvate primite de la alți actori.

Copiii trebuie informați astfel încât să se asigure faptul că înțeleg natura și scopul proceselor la care participă, modul în care acestea sunt relevante pentru situația lor, opțiunile pe care le au, eventualele rezultate și ce ar însemna acestea pentru ei. Aceste informații trebuie comunicate prin formularea de explicații într-un limbaj adaptat copilului și la aspectele legate de gen, vârstă și context, pe care copilul să-l poată înțelege, pentru a-i permite să participe în deplină cunoștință de cauză.

Copilului trebuie să i se pună la dispoziție servicii de interpretare de câte ori este necesar. Dacă este posibil, interpretul trebuie să aibă experiență în interpretarea pentru copii.

Circumstanțele individuale, cum ar fi vârsta, gradul de maturitate, eventualele vulnerabilități intersecționale sau contextul cultural al unui copil îi afectează capacitatea de a avea acces la informații. Un copil poate să nu știe să citească sau să nu aibă răbdarea necesară pentru a se concentra asupra unui text scris. Furnizați informații într-un volum ușor de gestionat, folosiți un vocabular simplu, animații și pictograme și reduceți la minimum lungimea textului.

⁽¹⁾ Articolul 12 alineatul (1) din DPA.

⁽¹²⁾ Articolul 5 din [Directiva 2013/33/UE](#) a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2013 de stabilire a standardelor pentru primirea solicitanților de protecție internațională (reformare) (JO L 180, 29.6.2013).

Publicație conexă

Pentru mai multe informații despre furnizarea de informații, vezi EUAA, [Practical Guide on Information Provision in the Asylum Procedure](#) (Ghid practic privind furnizarea de informații în procedura de azil), decembrie 2024.

Ascultarea opiniilor copilului și participarea acestuia

Copilul are dreptul de a-și exprima opiniile și părerile, fie personal, fie prin intermediul dumneavoastră, ca tutore. Toate interviurile cu copilul trebuie să se desfășoare întotdeauna într-un mediu sigur, confidențial, confortabil și prietenos pentru copii, în locuri potrivite, care să contribuie la câștigarea încrederii copilului. Opiniile și dorințele copilului trebuie luate în considerare în funcție de vârsta și de gradul său de maturitate.

Rolul dumneavoastră de tutore este, de asemenea, de a susține opiniile copilului și de a garanta că autoritățile iau în considerare aceste opinii. Dreptul copilului de a fi ascultat nu trebuie să se limiteze doar la contextul interviului personal. Autoritățile trebuie să acorde atenție părerilor, nevoilor și opiniilor copilului și în afara contextului interviurilor mai formale.

Protejarea siguranței copilului

Pe parcursul procedurii de azil, copiii trebuie protejați împotriva tuturor formelor de violență, abuz, neglijență și exploatare. Responsabilii din domeniul azilului și responsabilii cu primirea trebuie să țină cont de și să fie atenți la posibili indicatorii de vulnerabilitate și de risc pentru a proteja siguranța copilului. În calitate de tutore trebuie să colectați informații privind bunăstarea copilului și orice preocupări legate de protecție sau siguranță. În practică, a colecta astfel de informații înseamnă a fi disponibil și a comunica în mod regulat cu copilul, precum și a comunica cu autoritățile și cu alți profesioniști implicați, cum ar fi asistenții sociali, responsabilii cu primirea, cadrele didactice și medicii și a acorda importanța cuvenită informațiilor primite.

Fiți atenți la eventualele riscuri la adresa copilului, cum ar fi posibilitatea ca acesta să se întâlnească cu persoane care s-ar putea să-l fi supus deja sau ar putea să-l supună unor abuzuri, vătămării sau traficului de persoane. Dacă luați cunoștință de o amenințare credibilă de acest fel, este imperativ să anunțați imediat responsabilul desemnat din cadrul autorităților competente. Cu toate acestea, este esențial ca autoritățile să exercite prudență când evaluează situația pentru a preveni orice vătămare a copilului.

Sfaturi practice

Acțiuni posibile ale tutorelui în legătură cu siguranța copilului:

- Informați copilul cu privire la măsurile de protecție existente care ar putea fi luate.
- Asigurați-vă că autoritățile evaluează în permanență riscurile la adresa copilului. Fiți proactiv în sprijinirea copilului în interacțiunile sale cu autoritățile competente și cu reprezentanții autorităților de aplicare a legii.
- Informați imediat autoritățile competente dacă dețineți informații noi legate de siguranța copilului, în special atunci când considerați că copilul ar putea fi în pericol.
- În caz de dispariție, asigurați-vă că autoritățile competente sunt imediat notificate, că acestea introduc informațiile privind copilul dispărut în Sistemul de informații Schengen și că se depun eforturi pentru a găsi copilul.
- Reamintiți-le în mod regulat tuturor autorităților implicate să nu împărtășească informații privind statutul copilului de solicitant de protecție internațională.

Respectarea unității familiei și derularea procesului de depistare a familiei

În conformitate cu *acquis*-ul UE în materie de azil, una dintre principalele responsabilități ale statelor membre este de a identifica membrii familiei copilului și de a reuni copilul cu membrii familiei sale atunci când se constată că acest lucru este în interesul superior al acestuia ⁽¹³⁾. Autoritățile trebuie să inițieze procesul de depistare a familiei cât mai repede posibil ⁽¹⁴⁾. Este important de precizat că găsirea familiei nu duce în mod automat la reîntregirea familiei.

Depistare familiei are trei obiective principale:

1. de a găsi informații despre membrii familiei copilului sau despre foștii îngrijitori și despre locul unde se află aceștia;
2. de a sprijini copilul pentru a restabili relațiile de familie, cu condiția ca acest lucru să fie în interesul superior al copilului;
3. de a facilita reîntregirea copilului cu membrii familiei în țara-gazdă, în altă țară UE+, într-o țară terță sau în țara de origine, cu condiția ca acest lucru să fie în interesul superior al copilului ⁽¹⁵⁾.

În cazul copiilor care călătoresc cu membri ai familiei înrudiți, alții decât părinții sau tutorii legali ai acestora (denumiți copii separați), legăturile de familie cu adulții însoțitori trebuie, de asemenea,

⁽¹³⁾ Articolul 24 din DCP.

⁽¹⁴⁾ Articolul 24 alineatul (3) din DCP.

⁽¹⁵⁾ În conformitate cu articolul 22 din [Convention on the Rights of the Child](#) (Convenția cu privire la drepturile copilului), Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite (ONU), 20 noiembrie 1989, Organizația Națiunilor Unite, seria tratate, vol. 1577, p. 3, „dreptul de a regăsi părinții sau alți membri ai familiei oricărui copil refugiat, în vederea obținerii informațiilor necesare pentru reîntregirea familiei sale” și cu articolul 10 alineatul (3) litera (a) din [Directiva 2003/86/CE a Consiliului](#) din 22 septembrie 2003 privind dreptul la reîntregirea familiei (JO L 251, 3.10.2003), care prevede că statele membre trebuie să autorizeze intrarea și șederea în scopul reîntregirii familiei pentru rudele sale de gradul întâi pe linie ascendentă directă fără a fi aplicate condițiile, precum și pentru tutorele său legal sau pentru orice alt membru al familiei, atunci când refugiatul minor nu are rude pe linie ascendentă directă sau când acestea nu pot fi găsite.

verificate și evaluate. Depistare familiei trebuie să se efectueze și în cazul copiilor separați pentru a înțelege unde se află părinții/tutorele legal.

În calitate de tutore trebuie să sprijiniți autoritățile și copilul în acest proces. Aceasta include informarea copilului cu privire la scopul regăsirii familiei, precum și solicitarea opiniilor copilului și ascultarea acestora. Trebuie să facilitați schimbul de informații cu autoritățile pentru a stabili legătura cu familia. De asemenea, puteți sprijini copilul atunci când stabiliți legătura cu familia și, dacă este nevoie, îi puteți fi alături în decizii sau conversații dificile în legătură cu familia.

Sfaturi practice

Ca tutore, jucați un rol important în depistare familiei. Luați în considerare următoarele aspecte:

- copiii neînsoțiți ar putea să nu dorească să se întoarcă în țara lor de origine și ar putea interpreta inițierea unei proceduri de depistare a familiei ca un pas spre returnarea lor în țara de origine; uneori, pot fi supuși unor presiuni din partea familiilor pentru a rămâne;
- copiii ar putea avea temeri reale și bine întemeiate în ceea ce privește depistare familiei și ar putea crede că această depistare îi poate expune pe ei sau familia lor unor riscuri;
- tutorele trebuie să sprijine copilul, asigurându-se că depistare familiei și, în cele din urmă, reîntregirea familiei sunt în interesul superior al copilului, luând în considerare opiniile copilului și facilitând schimbul de informații cu autoritățile.

Publicație conexă

EASO, [Practical Guide on Family Tracing](#) (Ghidul practic al EASO privind depistare familiei), martie 2016.

2. Accesul la procedura de azil

Solicitarea de protecție internațională este un drept fundamental al fiecărui copil. Copilul trebuie sprijinit pentru a lua în cunoștință de cauză decizia de a solicita protecție internațională ⁽¹⁶⁾. În acest context, trebuie să se furnizeze în prealabil informații adecvate vârstei, sexului și culturii. Opiniile copilului privind solicitarea protecției internaționale trebuie luate în considerare în funcție de vârsta și de gradul său de maturitate.

În calitate de tutore trebuie să îi sprijiniți pe copii în procesul de azil încă din prima etapă. Un tutore trebuie numit cât mai repede posibil pentru a garanta că interesul superior al copilului este luat în considerare de la început.

Cu toate acestea, este posibil să începeți să luați parte la acest proces într-o etapă ulterioară a acestuia. Acest lucru este valabil în special atunci când copilul și-a exprimat dorința de a solicita protecție internațională la momentul trecerii frontierei sau la debarcare și, prin urmare, înainte ca autoritățile competente să fi avut ocazia de a vă numi tutore.

Copilului trebuie să i se ofere acces la consultanță juridică și consiliere. Astfel, copilul și dumneavoastră, ca tutore, puteți fi ajutați să înțelegeți toate etapele procedurale ale procedurii de azil, care pot fi destul de complexe. Reprezintă o bună practică să asigurați faptul că copilul are acces gratuit la servicii de asistență juridică în toate etapele procedurii de azil. Consilierul juridic al copilului trebuie, de asemenea, să aibă posibilitatea de a participa la orice interviu cu copilul.

Etapă „accesului la procedură” constă în trei pași, după cum este prezentat în figura 2. Aceștia sunt formularea, înregistrarea și depunerea unei cereri ⁽¹⁷⁾. Acești trei pași declanșează anumite drepturi și obligații pentru solicitant.

Figura 2. Pașii accesului la procedura de azil

⁽¹⁶⁾ EASO, *Ghid practic privind interesul superior al copilului în procedurile de azil*, 2019.

⁽¹⁷⁾ Articolul 6 din DPA se referă la următorii pași ai accesului la procedurile de azil: formularea, înregistrarea și depunerea unei cereri de protecție internațională.

Sfat practic

În funcție de legislația și practicile fiecărui stat membru, terminologia utilizată pentru a face trimitere la acești pași ai accesului la procedură poate fi diferită. Ar putea fi util să consultați traducerea celor trei pași în limba dumneavoastră, din articolul 6 din DPA ⁽¹⁸⁾. Înregistrarea și depunerea unei cereri pot fi efectuate simultan. În alte cazuri, toți cei trei pași ar putea fi parcurși în aceeași zi, în același cadru administrativ. Când acești doi pași sunt parcurși separat se vor colecta, de regulă, date de bază în etapa de înregistrare, astfel încât să se poată efectua cel puțin organizarea practică a primirii inițiale. Alte date suplimentare vor fi culese în timpul etapei de depunere.

2.1. Formularea unei cereri de protecție internațională

Prin formularea unei cereri de protecție internațională se înțelege actul de exprimare, în orice formă și în fața oricărei autorități naționale, a dorinței de a obține protecție internațională.

Formularea unei cereri este primul pas pentru a avea acces la procedura de azil.

Din momentul în care o persoană își exprimă dorința de a obține protecție internațională, aceasta este considerată solicitant de protecție internațională.

Formularea unei cereri se poate face în orice formă. Aceasta nu impune solicitantului să completeze un formular. Un solicitant poate chiar să formuleze o cerere exprimând vocal o teamă de returnare, fără a utiliza explicit termenii „azil” sau „protecție internațională”. Este posibil ca mulți copii care ar putea avea nevoie de protecție internațională să nu afirme în mod clar sau chiar să nu înțeleagă că au nevoie de azil la sosirea în țară. Este posibil ca mulți dintre ei să nu-și cunoască drepturile și obligațiile sau să nu solicite protecție pentru că au auzit informații incorecte sau pentru că au fost informați greșit, inclusiv de traficanții de persoane, cu privire la drepturile și opțiunile lor.

Formularea unei cereri de protecție internațională generează mai multe drepturi și obligații, inclusiv:

- dreptul de a rămâne pe teritoriul statului membru ⁽¹⁹⁾;
- dreptul la informare, într-o limbă pe care solicitantul o înțelege, cu privire la modul de depunere a unei cereri de protecție internațională și la drepturile și obligațiile solicitantului pe parcursul procedurii de azil ⁽²⁰⁾;
- dreptul de a comunica cu UNHCR și/sau cu orice alte organizații care oferă consiliere juridică ⁽²¹⁾;

⁽¹⁸⁾ Traducerea DPA în toate limbile UE este disponibilă la adresa: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2013/32/oj>.

⁽¹⁹⁾ Articolul 9 din DPA.

⁽²⁰⁾ Articolul 12 alineatul (1) litera (a) din DPA.

⁽²¹⁾ Articolul 12 alineatul (1) litera (c) din DPA.

- obligația statelor membre de a identifica/evalua dacă solicitantul are nevoie de garanții procedurale speciale ⁽²²⁾ sau nevoi speciale de primire ⁽²³⁾;
- obligația statelor membre de a asigura condițiile materiale de primire de bază, astfel cum este prevăzut în DCP ⁽²⁴⁾;
- obligația solicitantului de a coopera cu autoritățile ⁽²⁵⁾.

Rolul dumneavoastră de tutore

Trebuie să fiți în măsură să câștigați un anumit nivel de încredere pentru a identifica momentul în care copilul își exprimă intenția de a solicita protecție și pentru a informa în mod proactiv autoritățile că acesta ar putea dori să solicite protecție. Aceasta înseamnă că trebuie să discutați cu copilul, să îl ascultați și să luați în considerare opiniile sale, precum și să vă asigurați că înțelege pe deplin semnificația protecției internaționale, ce presupune, ce drepturi generează și care sunt consecințele.

Dacă sunteți deja numit tutore atunci când copilul își exprimă dorința de a solicita protecție internațională, rolul dumneavoastră principal este de a verifica dacă este, într-adevăr, în interesul superior al copilului să solicite protecție internațională.

În unele situații este posibil să existe căi procedurale și statute juridice, altele decât solicitarea de protecție internațională, care sunt în interesul superior al copilului. Pot reprezenta soluții îndrumarea copilului către proceduri specifice victimelor traficului de persoane sau apatrizilor, proceduri privind alte tipuri de permise de ședere, permisiunea de ședere în funcție de vârsta minorului, de exemplu, sau urmarea mai multor căi legale în același timp.

Trebuie să colectați toate informațiile relevante și să informați copilul cu privire la drepturile sale în ceea ce privește posibilele căi legale disponibile și consecințele care decurg din fiecare decizie. Propunerea de soluții adecvate trebuie să fie coordonată cu autoritățile competente în materie de protecție a copilului și de migrație. În calitate dumneavoastră de tutore ați putea susține ca autoritățile responsabile în materie de azil să comunice cu sistemele naționale de protecție a copilului/mecanismele de îndrumare și să fie în legătură cu acestea.

⁽²²⁾ Articolul 24 alineatul (1) din DPA.

⁽²³⁾ Articolul 22 alineatul (1) din DCP.

⁽²⁴⁾ Articolul 22 alineatul (1) din DCP.

⁽²⁵⁾ Articolul 13 din DPA.

Sfaturi practice

- Țineți întotdeauna cont de interesul superior al copilului.
- Creați un nivel bun de încredere.
- Informați copilul cu privire la drepturile sale și la căile legale disponibile.
- Sprijiniți copilul pentru a decide dacă să solicite protecție internațională sau nu.
- Colectați informații relevante pentru a susține cererea.
- Colaborați cu alți actori relevanți din statul membru în care vă aflați și luați decizii în colaborare cu autoritățile de protecție a copilului.

Publicație conexă

EASO, [Ghid practic privind interesul superior al copilului în procedurile de azil](#), 2019.

2.2. Înregistrarea unei cereri de protecție internațională

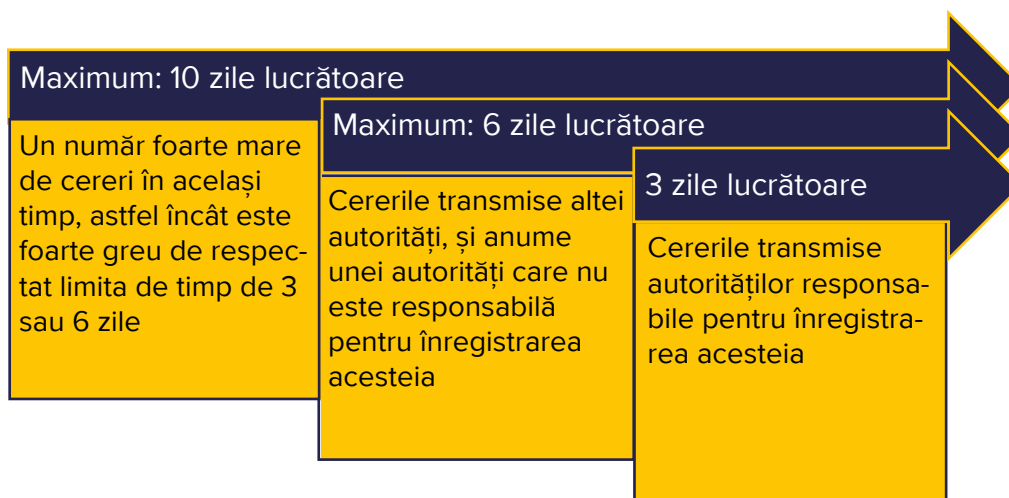
Înregistrarea înseamnă consemnarea intenției solicitantului de a cere protecție.

Obiectivul înregistrării cererii de azil este de a întocmi un dosar oficial, astfel încât solicitantul să poată beneficia efectiv de drepturile sale și să-și poată îndeplini obligațiile ⁽²⁶⁾. Înregistrarea trebuie finalizată cât mai repede posibil, în termenele prevăzute la articolul 6 din DPA, după cum este prezentat în figura 3 de mai jos.

În această etapă, autoritățile colectează date de bază cu caracter personal despre solicitant, cum ar fi numele, prenumele, data și locul nașterii, precum și cetățenia, dacă are una.

⁽²⁶⁾ Considerentul 27 din DPA.

Figura 3. Termene pentru accesarea procedurii, astfel cum sunt prevăzute la articolul 6 din DPA

În funcție de vârsta copilului, statele membre vor lua, de asemenea, amprentele digitale în conformitate cu termenele prevăzute în Regulamentul (UE) nr. 603/2013 (Regulamentul „Eurodac”) ⁽²⁷⁾. Autoritățile trebuie să informeze copilul despre motivul prelevării amprentelor și modul în care vor fi utilizate datele. Ampretele trebuie luate cu respectarea deplină a demnității umane.

Publicație conexă

EASO, [Ghid practic privind înregistrarea – Depunerea cererilor de protecție internațională](#), decembrie 2021, capitolul VIII, secțiunea A „Eurodac”.

FRA, [Dreptul la informare – Ghid pentru autorități atunci când sunt prelevate amprente pentru EURODAC](#), decembrie 2019.

În etapa de înregistrare autoritățile vor reține pașaportul copilului, dacă este disponibil și/sau orice alte documente de identificare, cum ar fi certificatele de naștere, fișele școlare și de vaccinare. Copiii trebuie să informeze autoritățile cu privire la locul unde se află părinții și membrii familiei. În acest moment, este deosebit de important să se indice dacă vreun membru al familiei locuiește în altă țară UE+, în scopul sistemului Dublin.

⁽²⁷⁾ Articolul 9 alineatul (1) din [Regulamentul \(UE\) nr. 603/2013](#) al Parlamentului European și al Consiliului din 26 iunie 2013 privind instituirea sistemului „Eurodac” pentru compararea amprentelor digitale în scopul aplicării eficiente a Regulamentului (UE) nr. 604/2013 de stabilire a criteriilor și mecanismelor de determinare a statului membru responsabil de examinarea unei cereri de protecție internațională prezentate într-unul dintre statele membre de către un resortisant al unei țări terțe sau de către un apatrid și privind cererile autorităților de aplicare a legii din statele membre și a Europol de comparare a datelor Eurodac în scopul asigurării respectării aplicării legii și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 1077/2011 de instituire a Agenției europene pentru gestionarea operațională a sistemelor informatice la scară largă, în spațiul de libertate, securitate și justiție (reformare) (JO L 180, 29.6.2013).

Publicație conexă

Procedura de stabilire a statelor membre care trebuie să examineze o cerere este detaliată în [*Practical Tool for Guardians – Transnational procedures in the framework of international protection*](#) (Instrumentul practic pentru tutori – Proceduri transnaționale în contextul protecției internaționale), EUAA-FRA, 2023.

Rolul dumneavoastră de tutore

În calitate de tutore puteți începe prin evaluarea informațiilor care sunt deja disponibile despre copil. Trebuie să acordați atenție declarațiilor date de copil cu privire la povestea sa personală și să întrebați dacă există alte documente pe care copilul le-ar putea avea sau le-ar putea dobândi fără să se expună la riscuri. Documentația utilă ar putea include fișe școlare, certificatul său de naștere, fișa de vaccinare, orice articole publice sau documente legate de potențiale motive pentru fuga din țara sa de origine și documente sau informații referitoare la membrii familiei. De asemenea, este important să acordați atenție tipurilor de plângeri specifice copiilor (de exemplu, documente referitoare la căsătoria forțată/timpurie, recrutarea forțată, mutilarea genitală/circumcizia feminină, traficul de copii, violența în familie și domestică, munca forțată, abuzul sexual).

În funcție de practicile naționale ar putea fi efectuate controale medicale înainte sau după înregistrare. În calitate de tutore trebuie să atrageți atenția medicului asupra oricăror probleme de sănătate pe care le-ar putea avea copilul.

În plus, autoritățile trebuie să evalueze și eventualele nevoi speciale pe care le-ar putea avea copilul. Procesul de identificare a nevoilor speciale ale copiilor presupune ca autoritățile și actorii neguvernamentali implicați în procedura de azil să aibă un rol activ. Identificarea nevoilor specifice poate fi efectuată de autorități în momentul formulării cererii, dar există cazuri în care identificarea are loc doar în etapa de înregistrare sau de depunere a cererii sau mai târziu. Vulnerabilitățile care dau naștere unor nevoi specifice pot apărea, de asemenea, într-o etapă ulterioară.

Dacă un copil are nevoi speciale trebuie să vă asigurați că se aplică toate garanțiile procedurale pentru derularea următoarei etape, și anume depunerea. De exemplu și în funcție de circumstanțe, aceasta ar putea include prezența unui psiholog, a unui interpret de sex masculin sau feminin, în funcție de preferințele copilului sau de posibilitatea de a fi sprijinit de un consilier sau de un consilier juridic.

Sfaturi practice

- Asigurați disponibilitatea unui interpret.
- Asigurați-vă că copilul este informat despre drepturile și obligațiile sale în timpul procesului de înregistrare.
- Informați autoritățile dacă se cunoaște locul în care se află părinții sau alți membri ai familiei.
- Dacă știți că copilul are nevoi speciale, asigurați-vă că acestea sunt cunoscute și abordate de autorități.
- Obțineți documentele relevante care susțin plângerea copilului și transmiteți-le autorităților competente.

2.3. Depunerea unei cereri de protecție internațională

Depunerea înseamnă finalizarea procesului de solicitare a protecției internaționale.

Depunerea încheie etapa de acces la procedură. Din acest moment începe procedura de examinare a cererii.

Etapă depunerii este de importanță deosebită deoarece, în această etapă, se culeg informații care se transmit autorității decizionale. Acestea constituie baza interviului personal.

Statele membre sunt obligate să se asigure că o persoană care formulează o cerere de protecție internațională are posibilitatea să o depună cât mai repede posibil ⁽²⁸⁾. Însă, dacă o persoană se abține de la depunerea cererii, în lipsă de motive întemeiate, autoritatea decizională poate decide să întrerupă procedura ⁽²⁹⁾. În general, depunerea se face personal. Înregistrarea scrisă poate fi efectuată numai în cazuri speciale, de exemplu, dacă copilul are o deficiență fizică sau se află în spital. Consultați practicile naționale pentru aceste cazuri excepționale.

Timul de pregătire diferă în funcție de dosarul individual în cauză, de circumstanțele personale ale solicitantului (de exemplu, luați în considerare vulnerabilitățile intersectoriale, problemele legate de sănătate etc.) și, de asemenea, de disponibilitatea informațiilor despre copil înainte de înregistrare.

Statele membre pot stabili norme suplimentare pentru depunere, de exemplu, legislația națională poate prevedea că depunerea trebuie să aibă loc personal și/sau într-un loc desemnat ⁽³⁰⁾.

⁽²⁸⁾ Articolul 6 alineatul (2) din DPA.

⁽²⁹⁾ Articolul 6 alineatul (2) și articolul 28 din DPA.

⁽³⁰⁾ Articolul 6 alineatul (3) din DPA.

Depunerea cererii atrage după sine drepturi și obligații specifice suplimentare, inclusiv:

- începerea termenului pentru procedura de examinare ⁽³¹⁾;
- începerea termenului pentru procesul de stabilire a țării UE+ responsabile pentru examinarea cererii (sistemul Dublin).

Procedurile de azil pentru copii trebuie tratate cu prioritate maximă. Însă, este important să se individualizeze durata procedurii, fie acordând prioritate cererii copilului, fie prelungind o perioadă de repaus și de recuperare înainte de a stabili data interviului, dacă acest lucru este în interesul superior al copilului.

În procedurile la frontieră și accelerate se aplică standarde diferite în comparație cu procedura de azil obișnuită. Procedurile accelerate introduc etape procedurale mai scurte, în special când cererea este susceptibilă de a fi vădit nefondată. Atunci când cererile de protecție internațională sunt formulate la frontieră sau într-o zonă de tranzit, statele membre pot prevedea proceduri de examinare a admisibilității și/sau a conținutului în acele locuri și, în acest context, solicitanții pot fi reținuți sau libertatea lor de circulație poate fi restricționată. DPA prevede însă o excepție ⁽³²⁾ de la aplicarea procedurii la frontieră și a celei accelerate în cazul copiilor. Într-adevăr, când nu se poate asigura sprijinul adecvat necesar pentru copii în contextul unor astfel de proceduri, copiii trebuie exceptați.

Rolul dumneavoastră de tutore

Această etapă de depunere este deosebit de importantă și dumneavoastră, ca tutore, trebuie să fiți prezent. Nu uitați că, în funcție de statul membru, este posibil ca înregistrarea/depunerea să nu fie două etape separate în procedură, ci una singură.

De asemenea, copilul trebuie să primească toate informațiile importante în scris, în limba sa maternă sau într-o limbă pe care o înțelege sau se presupune în mod rezonabil că o înțelege. Datele cu caracter personal sunt înregistrate, iar copilul trebuie să aibă posibilitatea de a-și confirma datele cu caracter personal și de a verifica dacă sunt înregistrate în mod corespunzător. Dacă datele personale ale copilului au fost deja colectate în faza de formulare sau de înregistrare a cererii, copilul trebuie să aibă posibilitatea de a verifica dacă acestea au fost înregistrate în mod corespunzător.

Mulți copii, în special dacă tocmai au sosit, poate nu sunt obișnuiți să fie interogați oficial de autorități. Acest lucru poate genera confuzie pentru copil în ceea ce privește informațiile pe care trebuie să le dezvăluie în acest cadru special sau poate fi neîncredător, dacă a avut anterior interacțiuni negative cu profesioniștii.

În calitate de dumneavoastră de tutore, trebuie să îl asigurați pe copil cu privire la rolul autorității, având în vedere că este posibil ca un copil să fi avut relații dificile cu părinții sau cu alți adulți sau să fi suferit traumei sau să fi fost supus discriminării. Va trebui să acordați mai multă atenție pentru a face copilul să se simtă în largul său și să-i explicați într-un mod adaptat vârstei fiecare etapă a procedurii și rolul autorităților în acest context.

⁽³¹⁾ Articolul 31 alineatul (3) din DPA.

⁽³²⁾ Articolul 24 alineatul (3) din DPA.

Trebuie să explicați că toate aspectele discutate sunt confidențiale și că informațiile furnizate autorităților implicate în procedura de examinare a cererii de protecție internațională nu pot fi partajate sau transmise autorităților din țara de origine a copilului. Este important pentru copil să știe acest lucru pentru a se simți în largul său când își spune relatarea. În calitate de tutore trebuie, de asemenea, să îi subliniați copilului importanța de a spune adevărul și de a furniza cât mai multe informații autorităților.

În cazul în care copilul are dificultăți în a da explicații, dacă nu-și amintește, dacă vedeți că este obosit sau suferă când își amintește și explică, este întotdeauna oportun să îi dați mai mult timp și să cereți pauze. În timpul depunerii cererii, copilului nu i se va cere să explice și/sau să scrie toate motivele pentru care a plecat/a fugit din țara sa, ci doar motivele cele mai importante.

Sfaturi practice

Trebuie să informați copilul la ce să se aștepte în această etapă. De exemplu, în ceea ce privește:

- scopul depunerii cererii;
- drepturile copilului în această etapă a procedurii;
- conținutul și pașii din timpul depunerii cererii;
- obligația solicitantului de a spune adevărul și consecințele potențiale ale declarațiilor false;
- rolul interpretului;
- rolul însoțitorilor, dacă există;
- obligația de confidențialitate a autorității;
- posibilitatea de a cere pauze;
- scopul înregistrării audio (dacă este relevant).

Înainte de încheierea etapei de depunere a cererii, autoritățile trebuie să se asigure că au înregistrat corect toate informațiile. Din diverse motive, pot apărea neînțelegeri sau confuzii în timpul înregistrării. Liniștiți copilul spunându-i că este normal să fie nesigur și/sau să aibă îndoieli cu privire la ceea ce s-a spus în cadrul întâlnirii. Explicați-i că poate pune întrebări și poate reformula răspunsurile dacă nu a fost înțeles bine.

Autoritățile pot avea practici diferite în ceea ce privește semnăturile oficiale ale raportului de depunere. Se poate solicita semnătura tutorelui, a copilului sau a ambelor părți. Ca bună practică, autoritățile pot să solicite atât semnătura copilului, cât și cea a tutorelui. După ce ați aprobat și ați semnat acest raport vi se va elibera o copie a lui, împreună cu copii ale oricăror documente suplimentare.

2.4. Ce se întâmplă dacă vârsta copilului este contestată?

Vârsta este un element esențial al identității copilului și determină, de asemenea, relația dintre stat și persoană. Ca atare, schimbările vârstei pot declanșa drepturi și obligații specifice.

Dacă un copil neînsoțit nu poate furniza niciun tip de documente, autoritățile ar putea decide să efectueze o evaluare a vârstei. Evaluarea vârstei este procesul prin care autoritățile încearcă să estimeze vârsta cronologică sau grupa de vârstă a unei persoane cu scopul de a stabili dacă este copil sau adult.

Vârsta cronologică nu joacă un rol important în dobândirea statutului de adult în toate culturile. În unele culturi, copiii sunt tratați ca adulți de îndată ce trec prin anumite schimbări fizice sau dacă se căsătoresc. Din aceste motive s-ar putea ca unii copii să nu-și cunoască vârsta cronologică și să le fie greu să-i înțeleagă importanța în culturile europene. Această diferență culturală poate duce la declarații oarecum vagi în ceea ce privește data nașterii sau vârsta.

Se poate întâmpla, de asemenea, ca unii copii să pretindă că sunt adulți pentru a-și continua călătoria sau pentru a evita o cazare supravegheată. În alte situații, un solicitant adult poate pretinde că este copil pentru a profita de avantajele sistemului pentru copii.

Metodele de evaluare a vârstei trebuie să fie multidisciplinare, iar metodele medicale trebuie folosite ca ultimă soluție.

DPA instituie o serie de garanții, precum și metode pentru asigurarea faptului că evaluarea vârstei nu este invazivă. Metodele trebuie aplicate printr-o abordare în cascadă, începând cu examinarea documentelor, interviul psihosocial și abia apoi să se treacă la testele medicale.

Unele metode medicale de evaluare a vârstei sunt, într-adevăr, invazive, pot fi traumatizante pentru copil și trebuie desfășurate cu atenție. O estimare bazată doar pe aspectul fizic nu poate fi considerată o metodă de evaluare a vârstei, deoarece caracteristicile etnice, precum și evenimentele de viață ale persoanelor pot afecta aspectul acestora.

Deși procedura de evaluare este în curs de desfășurare, iar vârsta nu este încă estimată, trebuie exercitat dreptul de acordare a prezumpției de nevinovăție, iar solicitantul trebuie tratat ca un copil.

Rolul dumneavoastră de tutore

Se recomandă ca, înainte de a iniția procedurile de evaluare a vârstei, autoritățile, cu implicarea tutorelui, să efectueze o evaluare a interesului superior pentru a înțelege situația copilului și orice posibil(e) efect(e) negativ(e) al(e) evaluării vârstei sau al(e) metodelor care urmează să fie utilizate.

Autoritățile trebuie să furnizeze copilului informații cu privire la domeniul de aplicare și la metodele utilizate pentru evaluarea vârstei pentru a se asigura că înțelege pe deplin procesul și participă la acesta. Trebuie să sprijiniți procesul de furnizare a informațiilor.

Copilul și/sau dumneavoastră, în calitate de tutore, trebuie să vă dați consimțământul în cunoștință de cauză pentru efectuarea examenului medical. În cazul refuzului de a da consimțământul, nu trebuie să rezulte nicio presupunere sau consecință automată.

Rolul dumneavoastră, în calitate de tutore, este să sprijiniți copilul în înțelegerea procedurii de evaluare a vârstei și să înțelegeți dacă copilul poate furniza autorității orice documente utile pentru a sprijini stabilirea vârstei. Trebuie să informați copilul despre argumentele pe care se bazează evaluarea vârstei, să-l sprijiniți pentru a obține documente suplimentare, să-l pregătiți pentru evaluarea psihosocială sau examenul medical, să vă dați sau să refuzați să vă dați consimțământul pentru controlul medical și să însoțiți copilul în timpul procesului etc.

Nu toate statele membre numesc un tutore înainte de evaluarea vârstei. S-ar putea întâmpla ca dumneavoastră să fiți numit tutore numai după efectuarea evaluării. În acest caz, discutați cu copilul despre cum a decurs evaluarea. Unii copii ar putea să considere că evaluarea a fost destul de agresivă sau să nu le placă faptul că autoritățile nu au crezut vârsta lor declarată. Copilul ar putea avea nevoie de sprijin sau de informații pentru a depăși orice probleme deschise.

Publicații conexe

EUAA, [All You Need to Know about Age Assessment](#) (Tot ce trebuie să știți despre evaluarea vârstei), ianuarie 2022.

Animații EASO:

- [Age assessment for children](#) (Evaluarea vârstei pentru copii), 2021.
- [Age assessment for practitioners](#) (Evaluarea vârstei pentru practicieni), 2020.

EASO, [Ghidul practic al EASO privind evaluarea vârstei - Ediția a doua](#), septembrie 2018.

FRA, [Age assessment and fingerprinting of children in asylum procedures – Minimum age requirements concerning children's rights in the EU](#) (Evaluarea vârstei și prelevarea amprentelor digitale ale copiilor în procedura de azil – Cerințe minime privind vârsta în ceea ce privește drepturile copilului în UE), aprilie 2018.

3. Dreptul la o viață demnă pe durata procedurii de azil

3.1. Condiții de primire

DCP are ca scop asigurarea, pentru solicitanții de azil, inclusiv copii, a unui nivel de trai demn și condiții de viață comparabile în toate statele membre ale UE.

Statele membre trebuie să informeze copiii neînsoțiți, într-un termen rezonabil, care să nu depășească 15 zile de la data depunerii cererii de protecție internațională, despre avantajele de care pot beneficia și despre obligațiile pe care aceștia trebuie să le respecte cu privire la condițiile de primire ⁽³³⁾.

DCP definește, de asemenea, categoriile speciale de persoane vulnerabile care solicită protecție internațională ⁽³⁴⁾, în care sunt incluși și copiii neînsoțiți ⁽³⁵⁾ și obligă statele să țină seama de situația specifică a acestor persoane vulnerabile.

Publicații conexe

EASO, [Ghidul EASO privind condițiile de primire pentru copiii neînsoțiți: standarde operaționale și indicatori operaționali](#), decembrie 2018.

FRA-Comisia Europeană, [Manual privind tutela pentru copii neînsoțiți](#), 2014.

Condițiile de primire demne presupun existența unui spațiu de cazare adecvat, acces la servicii medicale, educație, hrană, îmbrăcăminte și alte articole elementare.

Accesul la cazare

Statele membre ale UE și țările asociate spațiului Schengen găzduiesc de obicei copiii neînsoțiți în structuri de primire separate, în zone desemnate pentru copiii neînsoțiți în cadrul structurilor de primire generale, în structuri de îngrijire generale sau în familii gazdă. Atunci când copiilor neînsoțiți li se oferă cazare în instituții, unitățile respective trebuie să fie adaptate nevoilor specifice ale copiilor și să aibă personal calificat care ține seama de nevoile copiilor neînsoțiți.

Îngrijirea într-o familie gazdă reprezintă un cadru adecvat și adesea preferabil și economic pentru cazarea copiilor neînsoțiți.

Alocarea copiilor în structuri de primire trebuie asigurată cu acordarea unei atenții deosebite interesului superior al copilului și în conformitate cu principiul unității familiei, precum și cu respectarea nevoilor speciale de primire pe care le-ar putea avea copiii neînsoțiți. Însă,

⁽³³⁾ Articolul 5 din DCP.

⁽³⁴⁾ Articolul 21 din DCP.

⁽³⁵⁾ Articolul 1 litera (e) din DCP.

statelor membre li se permite să instituie un sistem pentru o distribuție echilibrată a solicitanților de protecție internațională pe teritoriile lor.

Este important ca autoritățile să fie întotdeauna informate cu privire la locul unde este cazat copilul, iar autoritățile responsabile în materie de azil să fie informate dacă și când copilul își schimbă adresa. Acest lucru trebuie să garanteze că nu se omite niciuna dintre comunicările referitoare la procedură.

Accesul la îngrijiri medicale

Copiii care sosesc în țara dumneavoastră ar putea suferi de probleme fizice sau emoționale din cauza acumulării de traume și a unei situații de suferință perpetuată. Prin urmare, necesită o atenție specială. Copiii solicitanți de azil au dreptul de a avea acces la îngrijiri medicale, inclusiv la îngrijire preventivă, îngrijiri de sănătate psihică și sprijin psihosocial, precum și la asistență medicală sexuală și reproductivă.

Accesul la educație

Copiilor solicitanți de azil trebuie să li se garanteze educația în aceleași condiții ca și copiilor din țară. Statele membre trebuie să aibă în vedere asigurarea accesului tuturor copiilor, fără a ține seama de vârsta obligatorie de școlarizare și de dispozițiile privind învățământul obligatoriu. În calitate de tutore trebuie să sprijiniți copilul în găsirea școlii, a formării profesionale sau a parcursului educațional potrivit. Dacă este necesar, este posibil să trebuiască să comunicați cu autoritățile școlare și cu cadrele didactice.

Hrana, îmbrăcămintea și alte articole nealimentare, alocațiile

Notă explicativă privind terminologia

Termenul „alimente” include atât produse alimentare, cât și băuturi nealcoolice. Termenul „îmbrăcămintă” se referă atât la haine, cât și la încălțăminte. Termenul „articole nealimentare” se referă la articolele de uz casnic esențiale, altele decât cele alimentare, de exemplu, produse de igienă personală, produse de curățare și de spălat rufe, lenjerie de pat și prosoape. Articolele nealimentare includ și accesoriile școlare.

Hrana, îmbrăcămintea și alte articole nealimentare, precum și alocațiile zilnice constituie o parte esențială a condițiilor materiale de primire.

Copiilor li se pot oferi alimente, îmbrăcămintă și alte articole nealimentare în natură sau sub formă de alocații financiare ori *vouchere*. Astfel, în cazul în care statele membre ale UE și țările asociate spațiului Schengen aleg să ofere copiilor neînsoțiți o alocație financiară pentru a acoperi aceste costuri, această alocație trebuie să acopere integral costurile acestor articole. La furnizarea de produse nealimentare, precum și la estimarea cantității furnizate trebuie ținut cont de situația personală a fiecărui copil. De exemplu, s-ar putea ca un copil să dețină deja

suficiente articole de îmbrăcăminte sau alte articole nealimentare și, prin urmare, să nu fie nevoie să primească articole suplimentare.

În calitate de tutore este posibil să trebuiască să ajutați copilul în gestionarea alocațiilor, în funcție de vârsta și de gradul său de maturitate.

Rolul dumneavoastră de tutore

În calitate de tutore trebuie să verificați dacă standardele de primire sunt respectate de statul membru în care vă aflați și, în caz contrar, să adresați autorităților competente preocupările dumneavoastră.

Pentru a nu copleși copilul cu prea multe informații la primirea inițială, trebuie să oferiți informații în momente diferite și în mod regulat, în funcție de nevoile copilului și de gradul său de maturitate. Copiii neînsoțiți trebuie să primească informații despre primire (de exemplu, regulamentul intern, atribuțiile fiecărei persoane, personalul cheie, mecanismele de formulare a plângerilor), precum și despre măsurile de sprijin disponibile. Aceste măsuri cuprind consiliere psihosocială și diferite tipuri de asistență, cum ar fi sprijinirea copiilor neînsoțiți în ceea ce privește accesul la școală, la îngrijiri medicale, medierea culturală, soluționarea conflictelor și îndrumarea cu privire la pașii următori.

De asemenea, trebuie să țineți cont că ar putea exista riscuri pentru siguranța copiilor în contextul primirii. Aceasta înseamnă că trebuie să vă asigurați că copiii neînsoțiți sunt cazați într-un loc sigur. Un loc care oferă siguranță fizică nu reprezintă în mod automat un loc sigur; trebuie să ofere suficientă siguranță socială și emoțională care să permită dezvoltarea adecvată a copilului.

Comunicarea Comisiei Europene privind protecția copiilor migranți ⁽³⁶⁾ solicită instituirea unor politici interne de apărare a copiilor în toate organizațiile și organismele care interacționează cu copii, inclusiv în structurile de primire. O politică internă de apărare sau de protecție a copiilor constituie un set de reguli interne care oferă clarificări cu privire la măsurile luate de o organizație sau de un grup pentru a menține siguranța copiilor.

La sosire trebuie să aibă loc o evaluare inițială, cu scopul de a găsi cea mai bună locuință posibilă pentru un copil neînsoțit. Evaluările cuprinzătoare trebuie efectuate în regim continuu și multidisciplinar. De asemenea, în calitate de tutore trebuie să fiți implicat(ă) și informat(ă) în mod corespunzător de autorități. Schimbarea locuinței trebuie redusă la minimum și trebuie să aibă loc numai dacă este în interesul superior al copilului ⁽³⁷⁾.

Atunci când copiilor neînsoțiți li se oferă cazare în instituții, unitățile respective trebuie să fie adaptate nevoilor specifice ale copiilor și să aibă personal calificat pentru a ține seama de nevoile copiilor neînsoțiți. Spațiile de primire pentru copii trebuie să acorde atenție vârstei, genului și diversității, cu oportunități recreative și de învățare adecvate. În calitate de tutore trebuie să fiți informat cu privire la starea de sănătate și să urmăriți, împreună cu un profesionist din domeniul sănătății, starea de sănătate a copilului când este nevoie. Trebuie să

⁽³⁶⁾ Comisia Europeană, [Communication from the Commission](#) (Comunicare a Comisiei) către Parlamentul European, Protecția copiilor migranți, 12 aprilie 2017, COM(2017) 211 final.

⁽³⁷⁾ Articolul 24 alineatul (3) din DCP.

țineți legătura în mod regulat cu personalul de primire pentru a înțelege dacă apar nevoi specifice pentru copil și pentru a colabora pentru a le aborda.

Publicații și instrumente conexe

Consultați [Tool for the Assessment of Reception Conditions](#) (Instrumentul pentru evaluarea condițiilor de primire) al EUAA pentru evaluarea nivelului de trai adecvat al copiilor neînsoțiți și publicația conexă a EASO, [Ghidul EASO privind condițiile de primire pentru copiii neînsoțiți: standarde operaționale și indicatori operaționali](#), decembrie 2018

Portalul [Let's Speak Asylum](#) (Să vorbim despre azil) al EUAA – portalul de referință pentru furnizorii de informații și profesioniștii care concep activitățile de comunicare și de furnizare de informații în domeniul azilului și al primirii.

Pentru centre situate la frontiere sau în apropierea lor, vezi și FRA, [Initial-Reception Facilities at External Borders: Fundamental rights issues to consider](#) (Structuri de primire inițială la frontierele externe: aspecte de analizat cu privire la drepturile fundamentale), martie 2021.

3.2. Detenția în contextul imigrației

Copiii, inclusiv copiii neînsoțiți și cei separați nu trebuie, în principiu, deținuți în scopuri de imigrație, indiferent de statutul lor legal/de migrație sau de cel al părinților. Inițiativele Organizației Națiunilor Unite și ale Consiliului Europei au ca scop încetarea detenției copiilor în contextul imigrației ⁽³⁸⁾.

Detenția copiilor este prevăzută în legislația UE numai „[...] ca o măsură la care se recurge în ultimă instanță [...]”, aplicabilă în cazuri excepționale doar dacă „[...] nu s-ar putea aplica efectiv măsuri alternative mai puțin coercitive [...]” ⁽³⁹⁾. Făcând referire în mod specific la copiii neînsoțiți, DCP prevede că aceștia „[...] sunt plasați în detenție numai în situații excepționale. Se depun toate eforturile pentru a-i elibera cât mai rapid posibil pe minorii neînsoțiți aflați în detenție.” ⁽⁴⁰⁾.

Există dovezi solide că detenția are un impact profund și negativ asupra sănătății și dezvoltării copiilor și le poate submina bunăstarea psihologică și fizică, putând compromite dezvoltarea cognitivă. Copiii ținuti în detenție sunt expuși riscului de a suferi de depresie și anxietate și prezintă frecvent simptome compatibile cu tulburarea de stres post-traumatic, de exemplu, insomnie, coșmaruri și urinare în pat ⁽⁴¹⁾.

⁽³⁸⁾ FRA, [European legal and policy framework on immigration detention of children](#) (Cadru juridic și de politică european privind detenția copiilor în contextul imigrației), iunie 2017, capitolul 2. „Dreptul la libertate și la siguranță”.

⁽³⁹⁾ Articolul 11 alineatul (2) din DCP.

⁽⁴⁰⁾ Articolul 11 alineatul (3) din DCP.

⁽⁴¹⁾ Pentru mai multe informații despre efectele negative ale plasării în detenție asupra copiilor, vezi [Ending Child Immigration Detention](#) (Încetarea detenției copiilor în contextul imigrației), *Inter-Agency Working Group to End Child Immigration Detention* (Grupul de lucru inter-agenții privind încetarea detenției copiilor în contextul imigrației), 2016 și [The impact of immigration detention on children](#) („Impactul detenției în contextul imigrației asupra copiilor”), Alice Farmer, din *Forced Migration Review*, 44, *Refugee Studies Centre, Oxford Department of International Development* (Revista „Migrație forțată”, 44, Centrul de Studii pentru Refugiați, Departamentul de Dezvoltare Internațională de la Oxford, Universitatea Oxford, septembrie 2013).

În situațiile excepționale în care se ia în considerare o decizie de plasare în detenție a copiilor trebuie explorate întotdeauna alternative la detenție, dând prioritate opțiunilor de îngrijire alternativă familială sau altor modalități de îngrijire alternativă adecvate, stabilite de autoritățile competente. DCP prezintă cele mai frecvente măsuri neprivative de libertate alternative detenției, de exemplu, prezentarea cu regularitate în fața autorităților, depunerea unei garanții financiare sau obligația de a rămâne într-un loc determinat, care trebuie să fie prevăzute în dreptul intern ⁽⁴²⁾. Lista nu este completă și pot fi aplicate alte alternative și măsuri mai adaptate, în funcție de situația specifică a copiilor ⁽⁴³⁾.

Dacă, în cazuri excepționale, un copil este privat de libertate, trebuie respectate următoarele garanții ⁽⁴⁴⁾:

- detenția trebuie să se aplice pe cea mai scurtă perioadă de timp posibilă ⁽⁴⁵⁾;
- trebuie să se emită un ordin de plasare în detenție în scris, care să prezinte motivele în fapt și în drept pe care se întemeiază ⁽⁴⁶⁾;
- trebuie să se depună toate eforturile pentru a-i elibera pe minorii aflați în detenție (inclusiv copii neînsoțiți) și a-i plasa în centre de cazare adecvate ⁽⁴⁷⁾;
- copiii aflați în detenție trebuie să aibă posibilitatea de a participa la activități de agrement, inclusiv la joacă și la activități recreative adaptate vârstei lor ⁽⁴⁸⁾;
- copiii aflați în detenție nu trebuie niciodată plasați în detenție în penitenciar și trebuie cazați separat de adulți ⁽⁴⁹⁾;
- nivelul de trai trebuie să fie adecvat pentru dezvoltarea fizică, mintală, spirituală, morală și socială a copilului ⁽⁵⁰⁾;
- copiii deținuți trebuie să aibă acces la căi de atac eficiente și la reprezentare juridică gratuită ⁽⁵¹⁾.

⁽⁴²⁾ Articolul 8 alineatul (4) din DCP.

⁽⁴³⁾ Pentru exemple și cele mai bune practici de alternative la detenție, vezi *Alternatives to Detention Database* (Baza de date a alternativelor la detenție) a *International Detention Coalition* (Coaliția internațională pentru detenție), disponibilă la adresa: <https://database.idcoalition.org/>.

⁽⁴⁴⁾ Articolele 9-10 din DCP.

⁽⁴⁵⁾ Articolul 11 alineatul (2) din DCP.

⁽⁴⁶⁾ Articolul 9 alineatul (2) din DCP.

⁽⁴⁷⁾ Articolul 11 alineatul (2) din DCP.

⁽⁴⁸⁾ Articolul 11 alineatul (2) din DCP.

⁽⁴⁹⁾ Articolul 10 alineatul (3) din DCP.

⁽⁵⁰⁾ Articolul 23 alineatul (1) din DCP.

⁽⁵¹⁾ Articolul 5 alineatul (4) din [Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene](#), 26 octombrie 2012, 2012/C 326/02.

În plus, sunt prevăzute dispoziții specifice pentru copii neînsoțiți:

- se depun toate eforturile pentru a-i elibera cât mai rapid posibil pe copiii neînsoțiți aflați în detenție ⁽⁵²⁾;
- copiii trebuie să fie cazați, pe cât posibil, în instituții dotate cu personal și facilități adaptate nevoilor grupei lor de vârstă ⁽⁵³⁾;
- în cele din urmă, detenția nu trebuie să împiedice numirea unui tutore legal pentru a garanta depunerea unei cereri ⁽⁵⁴⁾.

Rolul dumneavoastră de tutore

În cazul copiilor deținuți, tutorii pot fi proactivi în sprijinirea copilului în desemnarea unui avocat sau a unui reprezentant legal. Tutorele trebuie să solicite autorităților confirmarea faptului că, înainte de impunerea măsurilor de plasare în detenție, s-a efectuat o evaluare individualizată care să definească interesul superior, ținând cont de toate circumstanțele relevante, că această măsură este o măsură de ultimă instanță și că nu este disponibilă nicio altă măsură alternativă, fără caracter coercitiv.

În calitate de tutore, împreună cu avocatul sau reprezentantul legal, trebuie să analizați cu atenție toate deciziile de plasare în detenție a copilului neînsoțit și durata detenției și să examinați condițiile de detenție și bunăstarea copilului.

⁽⁵²⁾ Articolul 9 alineatul (1) și articolul 11 alineatul (3) din DCP.

⁽⁵³⁾ Articolul 11 alineatul (3) din DCP.

⁽⁵⁴⁾ O referință juridică relevantă poate fi găsită în considerentele DCP, care instituie standarde minime pentru primirea solicitanților. Considerentul 9 din DCP subliniază importanța numirii unui tutore legal pentru minorii neînsoțiți. Deși această referință nu abordează în mod explicit problema detenției, subliniază importanța numirii unui tutore legal pentru a proteja drepturile copilului.

4. Etapa de examinare

După încheierea etapei de înregistrare a cererii de protecție internațională, autoritățile vor examina cererea. Scopul etapei de examinare este de a stabili dacă solicitantul îndeplinește condițiile pentru acordarea protecției internaționale, mai exact, a statutului de refugiat sau a protecției subsidiare.

Examinarea trebuie finalizată cât mai repede posibil, în termen de 6 luni de la depunerea cererii sau din momentul transferului efectiv al unui solicitant în statul membru responsabil, în sistemul Dublin. În condiții specifice, termenul general de 6 luni poate fi prelungit la 15 luni, 18 luni și 21 de luni ⁽⁵⁵⁾.

Procedura de examinare cuprinde următoarele etape:

- etapa de admisibilitate (neobligatorie);
- interviul personal;
- luarea deciziei;
- notificarea.

4.1. Etapa de admisibilitate (neobligatorie)

Introducerea unei etape de admisibilitate nu este obligatorie.

Etapa de admisibilitate are ca scop să stabilească dacă o cerere va fi sau nu examinată pe fond, și anume, cu privire la motivele pentru care persoana și-a părăsit țara și a solicitat protecție internațională. Admisibilitatea reprezintă o examinare preliminară efectuată pentru a decide dacă o cerere poate fi admisă sau nu.

Există cinci motive pentru care autoritățile ar putea decide să efectueze o examinare a admisibilității ⁽⁵⁶⁾.

- Protecția internațională a fost deja acordată în alt stat membru.
- Este aplicabil conceptul de primă țară de azil ⁽⁵⁷⁾. Prima țară de azil este fie țara în care solicitantului i s-a acordat statutul de refugiat, care este încă valabil, fie țara în care solicitantul beneficiază de suficientă protecție, inclusiv de protecție împotriva returnării, cu condiția ca solicitantul să fie readmis în țara respectivă.
- Este aplicabil conceptul de țară terță sigură ⁽⁵⁸⁾. O țară terță sigură este o țară care este sigură ⁽⁵⁹⁾ și o țară cu care solicitantul, deși nu este cetățean al țării respective, are o legătură semnificativă.

⁽⁵⁵⁾ Articolul 31 alineatele (3), (4) și (5) din DPA.

⁽⁵⁶⁾ Articolul 33 alineatul (2) din DPA.

⁽⁵⁷⁾ Articolul 35 din DPA.

⁽⁵⁸⁾ Articolul 38 din DPA.

⁽⁵⁹⁾ În conformitate cu criteriile prevăzute la articolul 38 alineatul (1) din DPA.

- Cererea este o cerere ulterioară ⁽⁶⁰⁾, fără elemente sau constatări noi.
- O persoană aflată în întreținerea solicitantului depune o cerere, după ce și-a dat consimțământul în prealabil ca dosarul său să fie tratat în cadrul unei cereri formulate în numele său și dacă nu există elemente de fapt referitoare la situația persoanei aflate în întreținere, care să justifice o cerere separată.

Examinarea admisibilității presupune derularea unui interviu privind admisibilitatea ⁽⁶¹⁾, cu excepția cazului în care este avută în vedere o cerere ulterioară ⁽⁶²⁾. Solicitantul are dreptul la o cale de atac efectivă împotriva unei decizii de admisibilitate ⁽⁶³⁾. Pentru mai multe detalii, consultați legislația națională din țara dumneavoastră.

Rolul dumneavoastră de tutore

În calitate de tutore trebuie să vă familiarizați cu legislația națională și să aflați dacă prevede motive de admisibilitate care ar putea fi aplicabile copilului pe care îl reprezentați.

Dacă se desfășoară o procedură de admisibilitate trebuie să sprijiniți autoritățile și copilul pentru a facilita procesul. În calitate de tutore trebuie să vă asigurați că procedura de admisibilitate ia în considerare circumstanțele speciale ale copilului neînsoțit pe care îl reprezentați și orice nevoi speciale de care copilul ar putea avea nevoie, cum ar fi o anumită dată și oră pentru interviu, servicii de interpretare sau altele.

Dacă are loc un interviu privind admisibilitatea, veți pregăti copilul pentru interviu și îi veți oferi suficiente informații ca să înțeleagă scopul procedurii și să se simtă în largul său. Trebuie să însoțiți copilul la interviu.

În plus, trebuie să luați legătura cu consilierul juridic, dacă a fost deja desemnat, inclusiv pentru un eventual apel în cazul unei decizii negative de admisibilitate.

4.2. Interviul personal

Dreptul la un interviu personal

Pentru a asigura o procedură echitabilă este esențial ca solicitantului să i se dea posibilitatea să explice ⁽⁶⁴⁾, față în față și fără ingerințe, motivul (motivele) pentru care a trebuit să-și părăsească țara și motivele pentru care nu poate sau nu dorește să se întoarcă în țara sa de origine sau în țara în care își are reședința obișnuită.

DPA prevede că solicitantului trebuie să i se dea posibilitatea de a participa la un interviu personal cu privire la fondul cererii sale înainte ca autoritățile să ia o decizie cu privire la cererea sa ⁽⁶⁵⁾.

⁽⁶⁰⁾ Articolul 33 alineatul (2) litera (d) din DPA.

⁽⁶¹⁾ Articolul 34 alineatul (1) din DPA.

⁽⁶²⁾ Articolul 42 alineatul (2) din DPA.

⁽⁶³⁾ Articolul 46 alineatul (1) litera (a) punctul (ii) din DPA.

⁽⁶⁴⁾ Articolul 12 din CDC.

⁽⁶⁵⁾ Articolul 14 alineatul (1) din DPA.

Interviul poate fi omis numai în circumstanțe foarte limitate, adică atunci când ⁽⁶⁶⁾:

- autoritatea este în măsură să adopte o decizie pozitivă în ceea ce privește statutul de refugiat pe baza probelor disponibile
sau
- solicitantul este inapt sau nu poate fi interviuat din cauza unor circumstanțe independente de voința sa.

Interviul trebuie desfășurat de către personal calificat și instruit, cu asistența unui interpret (dacă este necesar), iar aspectele legate de gen trebuie luate în considerare în timpul interviului. Acest lucru include faptul că solicitantul poate solicita ca intervievatorul și interpretul să fie sau nu de același sex cu al său. Interviul personal trebuie să se desfășoare în conformitate cu principiul confidențialității ⁽⁶⁷⁾.

Interviurile cu copiii trebuie să se desfășoare într-o manieră adaptată acestora, deoarece este posibil ca aceștia să nu fie capabili să-și exprime verbal plângerea în același mod ca adulții ⁽⁶⁸⁾. S-ar putea ca decizia de a părăsi țara de origine să nu fi fost luată de copil și ca acesta nici măcar să nu înțeleagă circumstanțele în care a trebuit să plece. În funcție de vârstă, mediu și experiențele trăite, inclusiv de traume, copiii pot avea dificultăți în a relata ceea ce au trăit. De asemenea, ar putea să fie neîncredători sau temători față de autorități din cauza experiențelor pe care le-au trăit în fuga lor sau în țările de tranzit. Având în vedere toate acestea, probabil copiii nici măcar nu știu dacă s-ar putea confrunța cu persecuție sau vătămări grave dacă s-ar întoarce în țara lor.

Este posibil ca autoritățile să decidă să suspende sau să amâne interviul personal în diferite situații. Astfel de situații pot include, dar nu se limitează la următoarele:

- este nevoie de mai mult timp din cauza unei situații incerte în țara de origine, care se preconizează a fi temporară sau sunt necesare documente suplimentare pentru a evalua plângerea;
- copilul nu poate participa la interviul individual din cauza unor probleme de sănătate;
- există probleme de comunicare cu interpretul.

În cazul apariției oricăreia dintre aceste situații sau a altor circumstanțe justificabile, în conformitate cu practicile stabilite de autoritățile dumneavoastră naționale, interviul va fi reprogramat și veți primi în consecință o notificare privind noua dată.

Rolul dumneavoastră de tutore

Înainte de interviu

Legea prevede că invitația la interviu (sau audiere) să fie comunicată, de regulă, în scris copilului și tutorelui. În cazul în care copilul pare a fi profund traumatizat sau incapabil să se

⁽⁶⁶⁾ Articolul 14 alineatul (2) din DPA.

⁽⁶⁷⁾ Articolul 15 alineatul (2) din DPA.

⁽⁶⁸⁾ Articolul 15 alineatul (3) litera (e) din DPA.

exprime, interviul poate fi dăunător pentru el sau îi poate împiedica recuperarea. În aceste situații, interviul nu trebuie să aibă loc sau trebuie amânat până când copilul este apt pentru a fi interviuat.

În calitate de tutore le-ați putea sugera autorităților responsabile în materie de azil fie să accelereze procedura, fie să amâne interviul personal. Astfel, copilul va avea mai mult timp să se odihnească și să se recupereze, precum și să se pregătească pentru interviu și să se adapteze la mediul înconjurător înainte de a continua procedura.

Este important să îndrumați copilul în pregătirea pentru interviu și în înțelegerea a ceea ce poate fi util în legătură cu motivele pentru care a fugit, cu călătoria sa și cu povestea sa personală. Trebuie să-i spuneți copilului ce fel de informații îi vor cere autoritățile. Acestea pot include informații despre călătoria copilului, motivele pentru care a solicitat azil, persoanele care îl pun în pericol în țara de origine, informații despre familia sa, precum și despre lucruri despre care este dificil de vorbit, cum ar fi faptul că a fost martor sau a trecut prin situații traumatizante și probleme medicale sau psihologice.

După ce copilul a înțeles despre ce este vorba în cadrul interviului, este important să se afle dacă are posibilitatea de a obține în siguranță informațiile lipsă sau eventualele documente în sprijinul cererii sale, fără să se expună la riscuri. Trebuie să apreciați dacă este sigur și în interesul superior al copilului să contactați membrii familiei din țara de origine. Aceștia ar putea avea posibilitatea de a trimite documente prin poștă sau pur și simplu de a ajuta copilul să obțină/confirme informații privind date referitoare la anumite evenimente sau fapte care ar putea fi importante pentru a fi comunicate autorităților.

În plus, trebuie să îi explicați copilului cum se desfășoară interviul, unde și cum să ajungă la locul de desfășurare, cum sunt amenajate sălile, cine va fi prezent la interviu, cât va dura, ce se așteaptă de la copil, codul vestimentar și orice alt aspect. Trebuie să răspundeți la orice întrebări pe care le-ar putea avea copilul.

În timpul interviului

În calitate de tutore trebuie să luați în considerare următoarele aspecte în timpul interviului.

- Interviuurile nu sunt publice. Desigur, dumneavoastră, ca tutore, trebuie să fiți prezent la interviul cu copilul. La audiere, va fi prezent un interpret care vorbește limba indicată în faza de depunere a cererii și care interpretează ceea ce se spune.
- Aveți un rol esențial în asigurarea faptului că interviuatorul ia în considerare interesul superior al copilului. Copilul trebuie să se simtă în largul său. Ofițerul de decizie competent și interpretul trebuie să aibă o atitudine deosebit de proactivă și empatică.
- Informațiile și întrebările trebuie formulate simplu, direct și clar. Înțelegerea copilului trebuie confirmată, deoarece este posibil ca unii copii să se teamă de figurile de autoritate, să nu îndrăznească să pună întrebări sau să nu recunoască faptul că nu înțeleg din cauza vârstei, a contextului cultural sau a stării lor psihologice.
- Explicați-i și reamintiți-i copilului (într-un mod pe care îl poate înțelege) că interviurile sunt guvernate de principiul confidențialității și explicați-i cu atenție orice limitări ale confidențialității și excepții.

- În cazul în care copilul a suferit o traumă, este posibil să nu fie dispus sau capabil să-și exprime sentimentele sau să-și împărtășească povestea. Trebuie să se apeleze la interviuatori experți care să utilizeze metode alternative și să ofere consiliere sau să îndrume copilul către asistența adecvată. Puteți solicita amânarea audierii dacă există probleme de sănătate, care trebuie certificate sau din alte motive grave.
- Trebuie folosite tehnici de interviu adecvate copilului, adaptate vârstei și gradului său de maturitate.
- Acordați-le copiilor dreptul de a pune întrebări și solicitați consimțământul lor înainte de a împărtăși informații cu alți actori, cum ar fi trimiterea cazului lor la alte servicii.
- În cazurile în care copilul poate fi însoțit la interviu de un adult de încredere, pe lângă dumneavoastră ca tutore, copilul trebuie să aleagă persoana respectivă și să-și dea consimțământul pentru prezența acesteia.
- Dacă copilul dorește, interviurile cu el trebuie efectuate, de câte ori este posibil, de către un ofițer de decizie și un interpret de același sex cu cel al copilului sau de sex diferit. Pentru aceasta, copilul trebuie să fie informat și să i se dea această posibilitate.
- Dacă, din cauza unor circumstanțe sau nevoi specifice ale copilului (o perioadă de examene școlare sau în învățământul profesional sau o perioadă deosebit de stresantă pentru copil), interviul nu poate fi realizat sau trebuie reprogramat/adaptat. Trebuie depuse toate eforturile pentru a adapta interviul la nevoile copilului.
- Ajuțați interviuatorii și interpreții să identifice și să utilizeze cele mai potrivite metode de comunicare cu copiii cu dizabilități, acordând prioritate incluziunii și accesibilității.

La înregistrarea interviului

Fiecare interviu personal se înregistrează ⁽⁶⁹⁾ pentru a permite statului membru să aibă acces la declarațiile solicitantului în vederea unei examinări ulterioare și, de asemenea, ca o garanție pentru a asigura echitatea, eficacitatea și obiectivitatea.

Înregistrarea poate fi făcută în două forme diferite ⁽⁷⁰⁾:

- un raport detaliat, care conține toate elementele esențiale sau
- o transcriere cuvânt cu cuvânt.

În plus, statele membre pot efectua, de asemenea, o înregistrare audio (video) a interviului personal. Raportul interviului personal trebuie să conțină toate detaliile și declarațiile solicitantului și trebuie să fie obiectiv, neutru și imparțial.

Atât dumneavoastră, cât și copilul trebuie să fiți informați cu privire la conținutul raportului sau al transcrierii (dacă este necesar, cu ajutorul unui interpret) și să vi se ofere posibilitatea de a face comentarii (de exemplu, la sfârșitul interviului personal), înainte de a vi se cere să confirmați înregistrarea ⁽⁷¹⁾.

⁽⁶⁹⁾ Articolul 17 din DPA.

⁽⁷⁰⁾ Articolul 17 alineatul (2) din DPA.

⁽⁷¹⁾ Articolul 17 alineatul (3) din DPA.

În funcție de contextul național, tutorelui i se poate permite să facă comentarii/observații la sfârșitul interviului personal. Consultați legislația națională pentru a vedea dacă este cazul în contextul dumneavoastră național și prevalați-vă de această oportunitate dacă este nevoie.

După interviu

În calitate de tutore trebuie să vă întâlniți cu copilul după interviu pentru a discuta despre opinia sa în legătură cu interviul, dacă s-a simțit capabil să împărtășească toate informațiile relevante sau dacă există aspecte suplimentare pe care copilul a considerat că nu le-a putut împărtăși. În calitate de tutore puteți solicita consimțământul copilului pentru a informa autoritățile cu privire la orice informații noi pe care le-ați putea primi.

Informați copilul despre timpul de așteptare preconizat pentru emiterea unei decizii. De asemenea, trebuie să explicați rezultatele potențiale ale deciziei. Acest lucru va ajuta copilul să-și gestioneze așteptările și să fie pregătit când se notifică decizia. Copilul trebuie să știe că, în caz de respingere, trebuie să depună o contestație în termenul stabilit în DPA.

4.3. Procesul decizional și notificarea

În urma unei examinări corespunzătoare a cererii, autoritatea decizională este obligată să emită o decizie privind fondul cererii, care poate duce la acordarea protecției internaționale (fie statutul de refugiat, fie statutul de protecție subsidiară) sau la o decizie negativă (inadmisibilă, respingere sau excludere).

Evaluarea cererii

Examinarea trebuie să fie efectuată și decizia luată în mod obiectiv, imparțial și individual ⁽⁷²⁾.

Evaluarea se efectuează pe baza declarațiilor copilului (verbale și scrise) și a documentelor disponibile, precum și a informațiilor privind țara de origine ⁽⁷³⁾ și, eventual, a altor probe (de exemplu, rapoarte ale experților, rapoarte medicale și psihologice). Informațiile privind țara de origine se referă la informații despre țările de origine sau de reședință obișnuită pentru solicitantii apatrizi, precum și despre țările de tranzit sau de returnare și despre situația socioeconomică, juridică, politică, a drepturilor omului, a conflictelor și umanitară din acea țară sau din acele țări la un moment dat. Autoritățile le pot folosi pentru a confirma sau infirma declarațiile copilului.

Tipuri de decizii

Decizia în primă instanță privind o cerere de protecție internațională este fie:

- pentru acordarea statutului de refugiat;
- pentru acordarea protecției subsidiare;
- fie pentru respingerea cererii.

⁽⁷²⁾ Articolul 10 alineatul (3) litera (a) din DPA.

⁽⁷³⁾ Rapoartele EUAA privind informațiile privind țara de origine sunt disponibile la adresa: <https://coi.euaa.europa.eu/>.

Autoritatea decizională va examina întotdeauna mai întâi dacă solicitantul îndeplinește condițiile pentru obținerea statutului de refugiat și, în caz contrar, dacă solicitantul este eligibil pentru protecție subsidiară ⁽⁷⁴⁾.

În funcție de legislația națională, autoritatea decizională poate recunoaște o altă formă de protecție națională din motive umanitare.

Notificarea deciziei

Copilului trebuie să i se notifice hotărârea într-un termen rezonabil ⁽⁷⁵⁾ și într-o limbă pe care o înțelege sau pe care se presupune în mod rezonabil că o înțelege ⁽⁷⁶⁾. Notificarea v-ar putea fi trimisă dumneavoastră în calitate de tutore al copilului.

Forma deciziei

Deciziile sunt individuale ⁽⁷⁷⁾ și sunt întotdeauna comunicate în scris ⁽⁷⁸⁾.

În cazul în care decizia este negativă sau acordă protecție subsidiară (și, prin urmare, a respins cererea de acordare a statutului de refugiat), aceasta trebuie să includă următoarele:

- motivele de fapt și de drept care stau la baza deciziei;
- instrucțiuni scrise și etape procedurale scrise privind exercitarea unei căi de atac împotriva deciziei ⁽⁷⁹⁾.

Etapile ulterioare deciziei în primă instanță

În cazul în care decizia acordă statutul de refugiat sau protecție subsidiară, copilul are acces la o serie de drepturi, iar acest lucru ar putea avea un impact asupra cazării și a altor drepturi ale copilului ⁽⁸⁰⁾.

În cazul în care decizia este negativă, copilul are dreptul de a exercita o cale de atac împotriva acestei decizii ⁽⁸¹⁾. Copilul poate, de asemenea, să exercite o cale de atac împotriva unei decizii de acordare a protecției subsidiare în cazul în care consideră că ar fi trebuit să i se acorde statutul de refugiat.

Rolul dumneavoastră de tutore

Odată ce decizia vă este comunicată dumneavoastră și copilului, trebuie să însoțiți copilul pentru a atenua impactul notificării deciziei. În primul rând, trebuie să vă întâlniți cu copilul pentru a citi împreună decizia și a-i explica toate consecințele.

Dacă decizia este pozitivă și acordă statutul de refugiat sau de protecție subsidiară, veți discuta despre implicațiile pe care acest lucru le-ar putea avea pentru copil, de exemplu, dacă locuința sa va trebui schimbată.

⁽⁷⁴⁾ Articolul 10 alineatul (2) din DPA.

⁽⁷⁵⁾ Articolul 12 alineatul (1) litera (e) din DPA.

⁽⁷⁶⁾ Articolul 12 alineatul (1) litera (f) din DPA.

⁽⁷⁷⁾ Articolul 10 alineatul (3) litera (a) din DPA, cu o posibilă excepție prevăzută la articolul 11 alineatul (3) din DPA.

⁽⁷⁸⁾ Articolul 11 alineatul (1) din DPA.

⁽⁷⁹⁾ Articolul 11 alineatul (2) din DPA.

⁽⁸⁰⁾ EUAA-FRA, [Practical Tool for Guardians – Introduction to international protection](#) (Instrumentul practic pentru turtori – Introducere în protecția internațională), 2023.

⁽⁸¹⁾ Articolul 46 din DPA.

În funcție de contextul național, este posibil să fie numit un tutore diferit pentru procedurile ulterioare, iar dumneavoastră nu veți mai reprezenta copilul. În acest caz, trebuie să vă asigurați că îi transmiteți noului tutore toate informațiile, în acord cu copilul.

Pentru fiecare copil este necesar un plan pe termen lung pentru o „soluție durabilă” în interesul superior al copilului. O astfel de soluție trebuie să ia în considerare nevoile imediate și pe termen lung ale copilului, dar și să abordeze întregul spectru de considerații relevante pentru situația particulară a copilului respectiv. De exemplu, după ce copilului i se acordă statutul de refugiat, ar putea fi în interesul acestuia să solicite reîntregirea familiei. Prin reîntregirea familiei, copilul ar putea solicita reunirea părinților și aducerea lor la locul de reședință al copilului. Trebuie să vă asigurați că există un avocat care să ofere asistență în ceea ce privește cererea de reîntregire a familiei.

În calitate de tutore trebuie să vă implicați în toate deciziile luate de autorități cu privire la viața copiilor pe care îi reprezentați. Trebuie să vă asigurați că copiii sunt consultați și că participă la luarea deciziilor cu privire la viitorul lor.

Dacă decizia este negativă, va trebui să sprijiniți copilul în /parcurgerea acestui proces dificil. Decizia negativă va fi un moment de dezamăgire și de pierdere a speranței pentru copil. Aveți răbdare și manifestați empatie și înțelegere. Trebuie să vă asigurați că copilul este în siguranță și să preveniți orice risc pentru copil, cum ar fi consumul de droguri sau implicarea în activități infracționale ca urmare a frustrării. Copilul ar putea avea nevoie de sprijin psihologic și trebuie să-l ajutați să acceseze serviciile de sănătate psihică.

În cazul unei decizii negative, copilul s-ar putea gândi și la posibilitatea de a dispărea și de a încerca să ajungă în altă țară. Trebuie să explicați toate riscurile unei asemenea decizii, precum și consecințele juridice.

Dacă decizia este negativă sau acordă protecție subsidiară, dar nu și statutul de refugiat, dumneavoastră și copilul, cu sprijinul avocatului, puteți opta pentru a exercita o cale de atac împotriva deciziei. Vezi capitolul [5. „Exercitarea unei căi de atac împotriva unei decizii negative”](#) pentru căi de atac eficace.

5. Exercițarea unei căi de atac împotriva unei decizii negative

Solicitantul are dreptul de a formula apel împotriva unei decizii de acordare a protecției subsidiare (întrucât o astfel de decizie înseamnă respingerea acordării statutului de refugiat) și împotriva oricărei decizii negative pronunțate în primă instanță ⁽⁸²⁾, și anume:

- **respingere:** o decizie care consideră că nu există motive întemeiate în relatarea copilului pentru a acorda statutul de refugiat;
- **decizie de excludere:** dacă autoritățile au ajuns la concluzia că există motive serioase pentru a considera că un copil – care a împlinit vârsta minimă de răspundere penală – a comis, de exemplu, crime de război sau o infracțiune apolitică gravă în afara țării în care copilul solicită azil (sau, în cazul protecției subsidiare, că reprezintă un pericol pentru comunitate sau pentru securitatea statului membru) ⁽⁸³⁾.
- **decizie** prin care o cerere este considerată inadmisibilă, astfel cum se detaliază în secțiunea [4.1. „Etapă de admisibilitate \(neobligatorie\)”](#).

Calea de atac efectivă se face sub forma unui apel în fața unei instanțe judecătorești sau a unui tribunal. Apelul trebuie exercitat într-un termen determinat care, împreună cu modalitățile aferente, sunt stabilite prin legislația națională, iar toate informațiile necesare pentru exercitarea dreptului de acces la o procedură de formulare a unei căi de atac eficiente trebuie menționate în decizie.

Calea de atac prevede o examinare completă atât a elementelor în fapt, cât și în drept, inclusiv, după caz, o examinare a nevoilor de protecție internațională. O garanție esențială pentru solicitant este dreptul la un proces echitabil și public ⁽⁸⁴⁾.

Statele membre trebuie să stabilească termene rezonabile și alte norme necesare pentru ca solicitantul să-și exercite dreptul la o cale de atac efectivă ⁽⁸⁵⁾. Consultați legislația națională pentru a verifica termenele aplicabile și toate celelalte detalii.

⁽⁸²⁾ Articolul 46 din DPA.

⁽⁸³⁾ Motivele de excludere pentru statutul de refugiat și protecția subsidiară, astfel cum sunt prevăzute în [Directiva 2011/95/UE](#) a Parlamentului European și a Consiliului din 13 decembrie 2011 privind standardele referitoare la condițiile pe care trebuie să le îndeplinească resortisanții țărilor terțe sau apatrizii pentru a putea beneficia de protecție internațională, la un statut uniform pentru refugiați sau pentru persoanele eligibile pentru obținerea de protecție subsidiară și la conținutul protecției acordate (reformare) (JO L 337, 20.12.2011) sunt similare și decurg din dispozițiile articolului 1F din [Convention Relating to the Status of Refugees](#) (Convenția privind statutul refugiaților), Adunarea Generală a ONU din 1951, Geneva, 28 iulie 1951, Organizația Națiunilor Unite, seria tratate, vol. 189, p. 137 și din [Protocol relating to the Status of Refugees](#) (Protocolul privind statutul refugiaților), 31 ianuarie 1967, Organizația Națiunilor Unite, seria tratate, vol. 606, p. 267. Trebuie remarcat, însă, că motivele de excludere prevăzute în Directiva 2011/95/UE pentru statutul de refugiat (articolul 12) și pentru protecția subsidiară (articolul 17) nu sunt exact aceleași. Articolul 17 alineatul (1) elimină unele dintre cerințele pentru infracțiuni grave [articolul 17 alineatul (1) litera (b)] și introduce motive suplimentare de excludere [articolul 17 alineatul (1) litera (d) și articolul 17 alineatul (3)] pentru protecția subsidiară. Pentru îndrumări suplimentare, vezi [Ghid practic al EASO: Excluderea](#), ianuarie 2017.

⁽⁸⁴⁾ După cum prevăd atât articolul 47 din [Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene](#), Uniunea Europeană, 26 octombrie 2012, 2012/C 326/02, cât și articolul 6 din [The Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms](#) (Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale), astfel cum a fost modificată prin Protocoalele nr. 11 și 14 din 4 noiembrie 1950, ETS nr. 5.

⁽⁸⁵⁾ Articolul 46 alineatul (4) din DPA.

Statele membre sunt obligate să se asigure că asistența juridică și reprezentarea gratuite se acordă la cerere în procedura căii de atac ⁽⁸⁶⁾.

Rolul dumneavoastră de tutore

În calitatea dumneavoastră de tutore și în cazul unei decizii negative cu privire la cererea de protecție internațională a copilului trebuie să vă asigurați că primește sprijinul adecvat.

Calea de atac trebuie exercitată într-un **termen determinat și, ca tutore, trebuie să acordați atenție acestor termene.**

Responsabilitatea dumneavoastră ca tutore, în procedura căii de atac, include următoarele elemente.

- Asigurați-vă că este desemnat un avocat (dacă nu a fost încă desemnat) și discutați cu copilul și cu avocatul despre orice informații suplimentare care ar putea fi adăugate în procedura căii de atac. Ca bună practică, tutorele poate fi prezent la primele întâlniri dintre copil și avocat.
- Discutați cu copilul și cu avocatul despre orice informații suplimentare care ar putea fi adăugate la procedura căii de atac; sprijiniți copilul în găsirea documentelor sau contactarea familiei, dacă acest lucru prezintă siguranță și este în interesul superior al copilului.
- Asigurați-vă că avocatul urmărește în mod adecvat cazul și respectă toate termenele.
- Mențineți contactul cu copilul pentru a vă asigura că răspundeți la orice întrebări rămase fără răspuns sau pentru a aborda orice problemă cu care s-ar putea confrunta copilul.

⁽⁸⁶⁾ Articolul 20 din DPA.

6. Ce puteți face când ceva nu decurge conform așteptărilor?

Pot exista situații în care lucrurile să nu decurgă conform așteptărilor. Copilul poate manifesta un comportament dificil, iar comunicarea dumneavoastră cu copilul ar putea fi dificilă. Interviu individual poate fi întârziat sau copilul are alte nevoi imediate legate de sănătate, protecție sau siguranță care ar putea afecta durata interviului sau munca dumneavoastră cu copilul.

De reținut

Copiii sunt, în general, foarte inventivi și rezilienți. Cu empatie și sprijin, copiii pot depăși multe provocări. Asigurarea unor rutine zilnice și a unor activități semnificative, inclusiv educație, formare profesională sau muncă (în funcție de vârstă), în timp ce așteaptă decizia cu privire la cererea lor, poate fi extrem de benefică pentru starea lor de bine, care este necesară pentru a asigura cooperarea lor semnificativă în procedură.

Resurse conexe

Cursurile de *e-learning* ale FRA, 2022, disponibile la adresa: <https://e-learning.fra.europa.eu/>

Mai jos găsiți câteva situații frecvente și ce puteți face în calitate de tutore pentru a le gestiona.

Neîncrederea copilului în autorități și în tutorele său

Unii copii pot fi mai vulnerabili din cauza imaturității lor relative, a dependenței de altă persoană și a nevoilor lor de dezvoltare. Este posibil ca alți copii să se fi maturizat repede din cauza experiențelor lor de viață și să fie rezilienți în multe privințe. Este posibil ca copiii să nu aibă încredere în oameni, iar acest lucru va depinde în mare măsură de trecutul și de experiențele lor personale, în special de cele pe care le-ar fi putut trăi în fuga lor, inclusiv de traume.

Copiii care se mută dintr-o țară în alta ar putea deveni mai neîncrezători în adulți din cauza experiențelor lor de viață. Doar faptul că copilul a trebuit să treacă prin experiența de a fugi din țara de origine și prin procesul migrației poate avea un impact negativ puternic asupra stării de bine a copilului. Absența sprijinului părintesc sau al îngrijitorilor în această perioadă stresantă din punct de vedere emoțional și fizic îi face pe copii deosebit de vulnerabili.

Copiii care sosesc în Europa au suferit adesea traume și ca urmare a violenței nu numai în țara lor de origine, ci și în fuga lor și la sosire. De asemenea, s-ar putea ca unii să fi trăit, în trecut, experiențe dificile cu autoritățile sau cu persoane pe care le percep ca fiind în funcții de autoritate. Prin urmare, le este greu să creadă că există funcționari cărora le pasă de ei. Va fi

important să nu vă afecteze personal și să nu vă simțiți jignit(ă) dacă reacționează distant sau rece față de dumneavoastră. Uneori, experiențele lor din trecut îi pot face să aibă dificultăți în a-și gestiona emoții ca frica, furia sau tristețea.

Copiii își pot manifesta frustrarea, frica și anxietatea în moduri diferite. În timp ce unii s-ar putea exterioriza și ar putea părea agresivi, alții se pot retrage și pot refuza să comunice. Realitatea este că, în majoritatea cazurilor, acestea sunt reacții normale la evenimentele anormale trăite.

Este esențial să stabiliți o relație de încredere și pozitivă cu un copil pentru a-i oferi sprijin semnificativ. Va fi nevoie de timp. De asemenea, este important ca toți ceilalți profesioniști care lucrează cu copilul să dezvolte relații pozitive cu el. Înțelegerea și respectarea opiniei copilului, a punctelor sale forte, a nevoilor și obiectivelor sale este esențială pentru a construi o relație pozitivă. Această relație bazată pe încredere vă va ajuta pe dumneavoastră și celelalte autorități să luați decizii în funcție de interesul superior al copilului. Copilul va fi ajutat să se implice mai mult dacă i se permite să se simtă responsabil prin participarea la procesul decizional.

Abuzul de substanțe

Unora dintre copii le-ar putea fi greu să facă față realității lor actuale, fiind separați de familie sau pierzându-și unii membri ai familiei. Este posibil ca ei să facă față mai greu noului mod de viață din Europa și pierderii rețelei (rețelelor) lor sociale. Ar putea avea dificultăți în a face față traumei și faptului că visul lor de a merge la școală sau de a munci și de a câștiga bani nu se materializează.

Abuzul de droguri sau de alcool poate fi semnalat prin faptul că copilul nu se mai prezintă la întâlniri, pare retras, liniștit, somnoros sau dimpotrivă, agitat, ușor iritabil și/sau mai agresiv decât de obicei. Lipsa igienei ar putea fi un alt semn, ca și o schimbare a obiceiurilor de dormit și de alimentație. Atunci când vedeți că copilul se schimbă sau ați observat că se implică în abuzul de substanțe, găsiți timp să vorbiți cu copilul și continuați să dezvoltați o relație de încredere. De asemenea, puteți ajuta copilul să se adreseze serviciilor care se ocupă de abuzul de substanțe.

Riscul de trafic de persoane și dispariție

Copiii, inclusiv copiii neînsoțiți și cei separați, sunt expuși unui risc mai mare de trafic de persoane. În calitate de tutore sunteți în măsură să lansați și să promovați o evaluare în fața autorităților competente cu privire la situația particulară a copilului pe care îl reprezentați. Această evaluare trebuie să includă riscul de dispariție a copilului în următoarele zile după ce a fost plasat în îngrijirea dumneavoastră. Această evaluare a riscurilor trebuie să identifice orice riscuri imediate de siguranță, precum și amenințările la adresa siguranței copilului și modul de atenuare a acestor riscuri, de exemplu, prin îndrumarea copilului către un adăpost de protecție sau o instituție similară.

Cooperarea și implicarea serviciilor de protecție a copilului, precum și a organizațiilor internaționale și a organizațiilor societății civile cu expertiză în protecția copilului vor facilita accesul copiilor la serviciile și asistența adecvate, când este nevoie.

În cazul dispariției unui copil, este responsabilitatea dumneavoastră, ca tutore, să informați autoritățile de aplicare a legii cât mai curând. În plus, autoritățile naționale pot înregistra dispariția în bazele de date internaționale și naționale relevante, inclusiv în Sistemul de informații Schengen instituit prin Regulamentul (UE) 2018/1862 ⁽⁸⁷⁾, în notificările Interpol și în baza de date a agenției UE de combatere a criminalității internaționale și organizate (Europol). În cazurile în care este probabil ca un copil să fi trecut frontierele, agenții autorităților de aplicare a legii trebuie să introducă o semnalare în Sistemul de informații Schengen.

Sistemul de informații Schengen le permite agenților să introducă nu numai semnalări „reactive” despre copii dispăruți, ci și alerte „preventive” referitoare la diferite situații, precum:

- copii expuși riscului de răpire de către un părinte, un membru al familiei sau un tutore;
- copii expuși riscului de răpire în afara țării sau care trebuie împiedicați să călătorească pentru a-i proteja de riscul de a cădea în mâinile traficantilor de persoane sau de a fi obligați să participe activ la ostilități.

Material video conex

EUAA, [Animatie privind regulile de siguranță pentru copiii însoțiți și neînsoțiți](#), 2023.

⁽⁸⁷⁾ [Regulamentul \(UE\) 2018/1862](#) al Parlamentului European și al Consiliului din 28 noiembrie 2018 privind instituirea, funcționarea și utilizarea Sistemului de informații Schengen (SIS) în domeniul cooperării polițienești și al cooperării judiciare în materie penală, de modificare și de abrogare a Deciziei 2007/533/JAI a Consiliului și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1986/2006 al Parlamentului European și al Consiliului și a Deciziei 2010/261/UE a Comisiei (7.12.2018, JO L 312).

Anexa 1. Resurse suplimentare

EUAA

Accesul la procedura de azil și înregistrare

- EUAA, [Practical Guide on Information Provision in the Asylum Procedure](#) (Ghid practic privind furnizarea de informații în procedura de azil), decembrie 2024.
- EASO, [Ghid practic privind înregistrarea – Depunerea cererilor de protecție internațională](#), decembrie 2021.

Examinarea cererii

- EUAA, [Ghid practic privind opinia politică](#), decembrie 2022.
- EUAA, [Ghid practic – Intervievarea solicitanților cu cereri de azil bazate pe religie](#), noiembrie 2022.
- EASO, [Ghid privind apartenența la un anumit grup social](#), martie 2020.
- EASO, [Ghid practic al EASO: Condițiile de obținere a statutului de protecție internațională](#), aprilie 2018.
- EASO, [Ghid practic al EASO: Evaluarea probelor](#), martie 2015.
- EASO, [Ghid practic al EASO: Interviu personal](#), decembrie 2014.

Resurse privind copii

- Animații EASO privind:
 - [Age assessment for children](#) (Evaluarea vârstei pentru copii), 2021.
 - [Age assessment for practitioners](#) (Evaluarea vârstei pentru practicieni), 2020.
- EASO, [Ghid practic privind interesul superior al copilului în procedurile de azil](#), 2019.
- EASO, [Practical Guide on Family Tracing](#) (Ghidul practic al EASO privind depistare familiei), martie 2016.
- EUAA-FRA, Seria de instrumente practice pentru tutori pe următoarele teme:
 - [protecția temporară a minorilor neînsoțiți care fug din Ucraina](#), noiembrie 2022;
 - [introducerea în protecția internațională](#), octombrie 2023;
 - [procedurile transnaționale](#), 2023.

Primire

- EUAA, [Let's Speak Asylum Platform](#) (Platforma „Să vorbim despre azil”), 2023.
- EASO, [Ghidul EASO privind condițiile de primire pentru copiii neînsoțiți: standarde operaționale și indicatori operaționali](#), decembrie 2018.

FRA

FRA, [Guardianship for unaccompanied children – A manual for trainers of guardians](#) (Tutela pentru copiii neînsoțiți – Manual pentru formatorii tutorilor), 1 martie 2023.

FRA, [Handbook on European law relating to the rights of the child - 2022 edition](#) (Manualul de drept european privind drepturile copilului - ediția 2022), 7 aprilie 2022.

Materiale de e-learning ale FRA, 2022, disponibile la adresa: <https://e-learning.fra.europa.eu/>.

FRA, [Guardianship systems for unaccompanied children in the EU: developments since 2014](#) (Sistemele de tutelă destinate copiilor neînsoțiți din UE: evoluții din 2014), 15 februarie 2022.

FRA, [Initial-Reception Facilities at External Borders: Fundamental rights issues to consider](#) (Structuri de primire inițială la frontierele externe: aspecte de analizat cu privire la drepturile fundamentale), martie 2021.

FRA și Consiliul Europei, [Fundamental rights of refugees, asylum applicants and migrants at the European borders](#) (Drepturile fundamentale ale refugiaților, solicitanților de azil și migranților la frontierele europene), 2020.

FRA, [Manual de drept european în materie de azil, frontiere și imigrație - Ediția 2020](#), 17 decembrie 2020.

FRA, [Dreptul la informare – Ghid pentru autorități atunci când sunt prelevate amprente pentru Eurodac](#), decembrie 2019.

FRA, [Age assessment and fingerprinting of children in asylum procedures – Minimum age requirements concerning children's rights in the EU](#) (Evaluarea vârstei și prelevarea amprentelor digitale ale copiilor în procedura de azil – Cerințe minime privind vârsta în ceea ce privește drepturile copilului în UE), 2018.

FRA și Comisia Europeană, [Serviciile de tutelă destinate copiilor lipsiți de îngrijire părintească](#), 26 iunie 2014.

Rețeaua europeană de tutelă

Rețeaua europeană de tutelă, [7 EGN Standards for the delivery of guardianship to unaccompanied children](#) (Șapte Standarde EGN pentru furnizarea de servicii de tutelă copiilor neînsoțiți), 2022.

Rețeaua europeană de tutelă, [Children on the Move – A guide to working with acumed children in Europe](#) (Copii în mișcare – ghid pentru lucrul cu copii neînsoțiți în Europa), februarie 2021.

Rețeaua europeană de tutelă, [Pilot Assessment System for Guardianship](#) (Sistemul pilot de evaluare a tutelei), septembrie 2019.

UNHCR

UNHCR, [Technical Guidance: Child friendly procedures](#) (Ghid tehnic: proceduri adaptate copilului), 2021.

UNHCR, [Best Interests Procedure Guidelines: Assessing and determining the best interests of the child](#) (Ghidul privind interesul superior al copilului: evaluarea și determinarea interesului superior al copilului), mai 2021.

UNHCR, [Guidelines on International Protection No. 8: Child Asylum Claims under Articles 1\(A\)2 and 1\(F\) of the 1951 Convention and/or 1967 Protocol relating to the Status of Refugees](#) (Ghidul UNHCR privind protecția internațională nr. 8: Solicitățile de azil pentru copii în temeiul articolului 1 secțiunea A alineatul (2) și al articolului 1 secțiunea F din Convenția din 1951 și/sau Protocolul din 1967 privind statutul refugiaților), 22 decembrie 2009, HCR/GIP/09/08.

Organizația Internațională pentru Migrație

Organizația Internațională pentru Migrație, [Caring for unaccompanied migrant children – A foster carer training manual](#) (Îngrijirea copiilor migranți neînsoțiți - Manual de formare pentru îngrijirea într-o familie gazdă), 2022.

Organizația Internațională pentru Migrație, *Trafficking in persons: Protection and assistance to victims* (Traficul de persoane: acordarea de protecție și asistență victimelor). Un curs de e-learning în ritm propriu, disponibil în [E-Campus](#).

Consiliul Europei

Consiliul Europei, [Recomandarea CM/Rec\(2022\)22](#) a Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei către statele membre privind principiile și îndrumările din sfera drepturilor omului legate de evaluarea vârstei în contextul migrației și expunerea de motive a acesteia, adoptată la 14 decembrie 2022.

Consiliul Europei, [Recommendation CM/Rec\(2019\)11](#) (Recomandarea CM/Rec(2019)11) a Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei către statele membre privind tutela efectivă a copiilor neînsoțiți și separați în contextul migrației, adoptată la 11 decembrie 2019.

Consiliul Europei, [How to convey child friendly information to children in migration: a Handbook for frontline professionals](#) (Cum să transmiteți informații prietenoase copiilor aflați în situație de migrație: Manual pentru profesioniști), decembrie 2018.

Lista figurilor

Figura 1. Etapele esențiale ale procedurii de azil	8
Figura 2. Pașii accesului la procedura de azil	14
Figura 3. Termene pentru accesarea procedurii, astfel cum sunt prevăzute la articolul 6 din DPA ...	18

Oficiul pentru Publicații
al Uniunii Europene

